

Viatge en la Ment d'un Assassiní

Treball de Recerca

Novembre 2012

Anna Viñals Musquera

Índex

VIATGE EN LA MENT D'UN ASSASSÍ

A. Pròleg	Pàg 4.
B. Introducció.....	Pàg 5-6.
1. Hipòtesi inicial.....	Pag 5
2. Motiu de la tria.....	Pàg 6.
C. Inici a la Criminologia.....	Pàg 7-9.
1. El rol de la criminologia a dia d'avui.....	Pàg 7
2. La societat, el detonant i el fre del crim.....	Pàg 8 i 9
D. Recerca d'informació.....	Pàg 10-23.
1. Què és la criminologia?.....	Pàg 10,11.
2. La Criminologia treballa amb altres disciplines.....	Pàg 12, 13, 14.
3. Quin és el rol del criminòleg?.....	Pàg 15, 16.
4. Analitzant la víctima:	
→ Què és la Victimologia i com s'entrellaça amb la criminologia?.....	Pàg 17.
→ Què és l'antropologia forense?.....	Pàg 18 i 19.
5. L'Origen de la criminologia i les tendències al llarg dels segles.....	Pàg 20, 21, 22 i 23.

E. Investigació Criminalística.....Pàg 24- 46.

1. Mesures Preventives contra el crim.....Pàg 24.
2. Història i anàlisi de casos reals.....Pàg 25-38.
3. Entrevista al criminòleg i subinspector de policia Josep Maria Pujol.....Pàg 39-46.

F. Investigació Biològica.....Pàg 47-55.

1. Una nova etapa per arribar a comprendre la ment criminal.....Pàg 47.
2. Entrevista a la biòloga Gemma Marfany.....Pàg 48-51.
3. Es pot predir el comportament criminal a través de la genètica?.....Pàg 52-53.
4. Comportament criminal excusable genèticament?.....Pàg 54-55.

G. Conclusió.....Pàg 56-57.

H. Glossari.....Pàg 58-59.

I. Bibliografia.....Pàg 60-62.

A- Pròleg

Llegir, escoltar, anotar i observar detingudament els trets que posseeixen els investigadors criminòlegs i antropòlegs sempre m'ha deixat meravellada. Apreciar la seva capacitat d'anàlisi i de recerca necessària per tal d'arribar al punt clau que desmantella el misteri entorn gira un assassinat.

L'estudi exhaustiu de l'escena del crim, l'estudi de les restes humanes i la investigació detallada i meticulosa de tots els mòbils i rerefons que el configuren. Un estudi premeditat anteriorment per l'assassí, que es deixa al descobert quan entren els professionals en acció. Professionals que han d'actuar com a vertaders assassins per tal de comprendre'ls, compartir els seus mòbils, descobrir els passos realitzats i encara per esdevenir.

Un procés llarg i laboriós per ambdues parts digne d'estudi. Un joc en que la societat deixa, per uns instants, de ser l'element principal tot passant a ser un segon pla i convertint-se així en un simple peó. Un protagonista ferotge, marcadore del flux dels esdeveniments i a on l'antagonista té un rol fonamental per tal d'anar a contracorrent i donar la volta a la partida.

Un joc regit per les regles de l'assassí. Un joc on l'assassí escull quina partida jugar. Un joc on els moviments efectuats diran molt de la seva personalitat i seran cas d'estudi i d'anàlisi per aquells antagonistes ansiosos de revenja.

Tot plegat, no deixa de ser una ciència on hi participen i interactuen diverses disciplines. I és gràcies a aquesta unió de ciències i disciplines, a aquest conjunt i cohesió de coneixements, d'experiències i de diferents punts de visió, que es permet enderrocar al rei de la partida.

B- Introducció

Hipòtesi Inicial

Sovint, no és fins que utilitzem una paraula amb freqüència i amb total seguretat que arribem a conèixer el significat i la mateixa procedència. Això ens passa força i no m'excloc d'aquest grup tan ampli que el formem. És aquí on comença el meu treball, tot endinsant-me en les profunditats de la ment dels delinqüents i intentant comprendre les conductes antisocials més extremes que els porten a cometre crims desmesurats però perfectes.

Aquest treball pretén ser un viatge per la ment del criminal, sense oblidar de plantejar les disciplines i les branques que formen la ciència criminològica. M'agradaria poder arribar a comprendre el perquè de la pertorbació mental i el com s'arriba a tals extrems de conducta. Investigaré sobre el perquè hi ha criminals en una societat i el com es desenvolupa aquesta psicopatia des d'un punt de vista genètic. Recercaré tot el procés des de l'escena del crim fins a la resolució d'aquest crim en els tribunals i la pena segons el grau de psicopatia del delinqüent, tot posant-la en dubte i qüestionant-la contínuament segons el seu grau d'adequació.

Motiu de la tria

Una idea errònia de “Crim”?

El principal motiu de l'elecció ha estat bàsicament pràctic. Des d'un començament vaig intentar enfocar el meu treball des d'una perspectiva que em pogués ajudar a decidir o a tenir una vaga idea sobre futures sortides professionals. La criminologia, en si, sempre ha estat un àmbit que m'ha cridat l'atenció i que he intentat conèixer a través de la lectura negra, de les sèries televisives i de les pel·lícules policíiques. Partint d'aquest coneixement, vaig començar la meua recerca amb un petit bagatge que, al cap de pocs mesos, es veuria sacsejat per un munt de noves visions que han fet revisar els meus valors i idees sobre aspectes que formen part del funcionament de la nostra societat.

La designació de crim la sentim sovint en els mitjans de comunicació i en les sèries televisives de gran renom. La utilitzem i en parlem com si en sabéssim tot el significat i això és degut a aquestes sèries i pel·lícules de les que ens creiem coneixedors i experts.

La paraula “crim” però, prové de llatí “*crimen-criminis*” que, a la vegada, els romans van adoptar del grec “*krima*”, que vol dir “senyal”. Així doncs, la paraula crim s'utilitzava com alguna cosa que caracteritzava a una persona, un senyal que parlava del seu caràcter.

Més tard, aquest terme es va començar a emprar com una acusació, d'aquí prové el verb “incriminar” o acusar. Amb el pas del temps l'acusació es va relacionar amb la mala acció comesa per l'acusat, fins arribar al terme d'avui dia que identifiquem com a crim o com a greu delictes pel qual la societat acusa i jutja.

Llegint aquesta definició i d'altres sobre aquesta ciència tan nova i tan complexa a la vegada, em vaig adonar de la poca coneixença que tenia sobre un tema del que sempre n'he estat interessada i del que he considerat erròniament que, a través de la lectura negra, jo ja coneixia.

Així que, presa la decisió, vaig començar la recerca sobre aquest tema tant d'actualitat i alhora ple d'errònies visions.

Espero que el meu estudi pugui ajudar a comprendre les claus bàsiques d'aquesta ciència interdisciplinària que empeny un rol de gran rellevància en la societat actual.

C- Inici a la Criminologia

El rol de la criminologia a dia d'avui

La criminologia exerceix una funció vital en la nostra societat. Més endavant ja definirem el concepte de criminologia però ara m'agradaria tenir una ràpida i breu visió sobre el paper que desenvolupa aquesta ciència tan innovadora i reclamada actualment.

La criminologia va començar amb petits departaments a les comissaries, ara però, els criminòlegs i la policia científica han adoptat un rol de gran rellevància dintre d'aquestes petites comissaries o grans centres policials.

Aquesta ciència està per tot arreu, en les sèries televisives, en les pel·lícules, en llibres de novel·la negra....però la realitat no queda tan lluny de la ficció (excloent les escenes morboses de les sèries televisives que l'única fita que semblen tenir és la de crear escenes sensacionalistes per arribar a una major audiència).

Però la funció d'aquests agents policials i dels investigadors és la de reunir el major nombre de proves en l'escena del crim i de donar amb l'assassí o amb el delinqüent amb el menor temps possible.

Un factor molt rellevant a destacar és l'ajuda que necessiten aquest delinqüents o criminals després d'haver complert la condemna, és l'anomenada reinserció o integració en la societat. Perquè la gent no n'és conscient de la quantitat de criminals que un cop havent complert la pena surten lliures i, una gran part, sota cap tipus de regulació que els controli. Perquè aquesta gent, pel sol fet d'haver complert la pena no vol dir que estiguin curats mentalment, és més, un alt percentatge tenen risc de reincidència.

Aquest és un aspecte a esmentar, ja que la justícia no ha pogut encara trobar la solució a aquest problema que fins ara s'ha estat deixant de banda, però que ajudaria molt al fre de crims provocats per la reiteració d'alguns individus ja lliures de càrrecs.

Aquí és on entra la criminologia amb el seu projecte de la Reintegració. Un àmbit de la criminologia que analitza els penats després de la condemna i els assigna una reintegració adequada segons el seu rerefons.

I es que la criminologia no es basa únicament en la resolució dels crims, sinó en l'anàlisi i l'aplicació d'unes mesures preventives (esmentades posteriorment) i en una reintegració dels criminals en la societat.

La Societat, el detonant i el fre del crim

Una petita reflexió moral

Com ja he esmentat anteriorment, la criminologia ha d'investigar els problemes socials d'origen criminòlegs, per així poder informar a les autoritats públiques tot aportant solució als conflictes mateixos.

Els criminòlegs remarquen la importància de la prevenció contra el delicte. Aquesta prevenció però, no es basa en l'enduriment de les lleis ni les penes, ja que això només fa que incitar al delinqüent a saltar-se-les.

La prevenció més efectiva rau en els programes de prevenció col·lectius en que s'implica una part de la societat. Encara que un enduriment de les lleis és el que semblaria més oportú pel delinqüent, això no acabaria per prevenir el crim, ja que en la gran majoria dels casos els criminals cometen els crims sense meditació prèvia de les conseqüències.

En molts casos, el pretext que donen a tals accions son idees de caire radical i de ideologies extremistes, un exemple seria el cas de Noruega, Breivik. (*Analitzat en la part d'Investigació*).

Aquesta ciència tan nova i d'actualitat esta sent molt reclamada i tots els cossos policials a dia d'avui tenen un departament especialitzat en aquesta ciència criminològica. El deure d'aquests experts rau en l' investigació del crim ja comés i en una futura prevenció i conscienciació.

Però el crim no és només responsabilitat de les autoritats i dels experts en aquestes disciplines, som els ciutadans qui ens hem de preguntar que podem fer per eradicar aquests crims, ja que som nosaltres, els ciutadans de carrer, qui estem barrejats entre aquests delinqüents i qui en som les víctimes més vulnerables i properes.

Tots ens hauríem de preguntar que fer o com actuar perquè s'acabés el terrorisme, la drogoaddicció, l'atur, les diferències de classes socials i la pronunciada distància entre els països desenvolupats i en desenvolupament. Si solucionéssim aquests grans problemes que més concerneixen el segle XXI podríem acabar amb gran part de la criminalitat mundial. I es que molts crims son comesos per aquests grans mòbils que impulsen als delinqüents a ser víctimes d'una societat egoista marcada pel ritme dels beneficis, dels luxes i dels excessos, de les tendències, de la violència i de la falta d'altruisme i solidaritat. Com diu Antonio Beristain IPiña, (Fundador de d'Institut Basc de Criminologia) "*Quien trabaja en Política criminal es consciente de que se ha de conseguir la disminución de la criminalidad y violencia. Para ello, se debe atacar, mejor dicho, superar, con nuevas cosmovisiones e ideologías y técnicas, la actualmente*

creciente desigualdad económica, social y cultural de los individuos y de los pueblos, que es una raíz, un factor etiológico, importante de tanta criminalidad”

A causa d'aquestes importants diferències, la nostra societat viu una era d'individualisme possessiu on només demanem i busquem allò que satisfaci ràpidament les nostres necessitats sense importar-nos si els mitjans per aconseguir aquest producte que tan desitgem son del tot legals o si s'ha fabricat en països tercermundistes. Som grans desconixedors de la paraula “altruisme”.

Arribats a aquest punt hem de trobar la marxa enrere que ens recondueixi als fonaments de la humanitat, que ens puguem fer humans amb els humans, que el contacte social ens serveixi per enriquir-nos i no per buscar els mitjans per aprofitar-nos del veí. Que ens sensibilitzem al veure una notícia d'un atemptat bomba a l' Israel i no perquè sigui a un país amb constants conflictes faci un menor impacte, ja que al final tots som humans i les vides humanes no s'han de contar per la raça, ni per la ideologia política ni la orientació geogràfica, sinó per això, per vides humanes que som.

D- Recerca d'Informació

Què és la criminologia?

La criminologia és la ciència encarregada de l'estudi de les formes, les causes i les conseqüències del crim.

La criminologia també es pot definir des de tres punts de vista;

- I. Des del punt de vista del mètode
- II. Des del punt de vista del objecte
- III. Des del punt de vista de la funció

Des del punt de vista del **mètode** és una ciència empírica i interdisciplinària, que engloba altres disciplines.

Des del punt de vista del **objecte** observem que hi ha quatre elements:

- I. El delictes
- II. El delinqüent
- III. La víctima
- IV. El control de la societat envers el comportament delictiu.

El delictes és aquella conducta atípica que va en contra d'allò que està permès.

El delinqüent és aquell que realitza un determinant comportament encaminat a atacar els valors de la societat i del bé produint la vulneració de les normes de convivència.

La víctima és la persona física o moral que sofreix un dany per una conducta antisocial injusta.

El control social s'entén com aquells processos socials que engloben la conformitat de l'individu sotmetent-lo a pautes, models, disciplina i integració. L'objectiu final és que el delinqüent s'integri al grup per així assegurar la seva continuïtat davant del comportament individual irregular i desviat.

El control social es divideix en dos grans grups:

- I. **Control social formal:** és el que exerceixen aquelles persones que tenen la vigilància, la seguretat o el control com a activitats professionals. Per exemple els jutges, els policies, fiscals...
- II. **Control social informal:** és aquell realitzat per qualsevol persona que actua en un moment concret contra la delinqüència sense que sigui la seva professió.

Des del punt de vista de la funció: **Funció i rol de la criminologia**

- I. Proporcionar o subministrar una informació vàlida i contrastada sobre la *gènesi**, la dinàmica i els factors que influeixen en el delictes. Tant si el delictes és dut a terme individualment com si és d'un fet social o fenomen de masses també anomenat explicatiu.
- I. Desenvolupar programes de prevenció per a la lluita contra el crim, té una finalitat preventiva.
- II. Crear tècniques de intervenció positiva en el delinqüent, són tècniques orientades a la resocialització i a la *reinserció**.

La criminologia doncs, es podria definir com una ciència empírica e interdisciplinària que s'ocupa de l'estudi del crim, de la persona que el porta a terme, de la víctima i del control social envers el comportament delictiu. A més a més, sempre intenta subministrar una informació vàlida i contrastada sobre la gènesi, la dinàmica i els motius del crim. L'última tasca d'aquesta i segurament la més important és la resocialització del delinqüent i dels models de prevenció i conscienciació tan a nivell individual com a nivell social.

Classes de criminologia

Hi ha diversos tipus de classes, entre les quals destaquen:

- I. Criminologia clàssica: estudia el delictes des del punt de vista jurídic o com un esdeveniment factual i el delinqüent com a subjecte de perillositat responsable del acte.
- II. Criminologia crítica: té com a punt principal l'enfocament sociològic radical.
- III. Criminologia eclèctica: aquesta té un enfocament més mixt: individual i a la vegada social.
- IV. Criminologia especialitzada: estan integrades per la criminologia biològica, psicològica o sociològica i expliquen el fenomen criminal.
- V. Criminologia general: és el conjunt sistematitzat de coneixements relacionats amb la fenomenologia, la etiologia i las derivacions o conseqüències de la realitat criminal.
- VI. Criminologia clínica: és l'aplicació integrada i conjunta del saber criminològic i de las tècniques del diagnòstic a casos particulars amb fins terapèutics.

La criminologia treballa amb altres disciplines

La criminologia és una ciència molt complexa, ja que en un crim intervenen molts factors a tenir en compte a l'hora de resoldre'l. És per això que la componen diverses disciplines per arribar a entendre els mòbils dels crims i les conductes dels delinqüents. Entre aquestes disciplines trobem:

1. L'Antropologia criminològica: s'encarrega de l'estudi de les característiques físiques i mentals dels autors dels crims. És un estudi de l'ésser criminal.
2. La Biologia criminològica: aquesta disciplina estudia la conducta antisocial del criminal. Fa una observació des dels seus antecedents genètics fins els seus processos fisiològics. També estudia la influència dels fenòmens biològics en la criminalitat i com aquests afecten en la participació en el crim. Existeixen doncs, aspectes anatòmics, fisiològics, patològics i bioquímics que influeixen i caracteritzen la personalitat del criminal.
3. La Psicologia criminològica: és l'estudi de l'ànima del subjecte (psique), en un sentit científic i no filosòfic. Es basa en l'observació del subjecte antisocial, la conducta i els factors psicològics que influeixen en el criminal, tan siguin individuals com col·lectius.
4. Sociologia criminològica: Enfoca el mòbil del criminal com un fenomen que es dona en col·lectivitat, estudia les causes i els factors, les seves formes i el desenvolupament defectes i relacions que es donen en societat. A més, estudia els problemes criminals i tracta de comprendre i explicar aquesta conducta antisocial. A vegades arribant en vertaders models o hipòtesis d'investigació com les subcultures criminals, els conflictes ètnics i culturals, la marginació...
5. Criminalística: És la recerca i la verificació científica del fet criminal. La seva finalitat és reunir les ciències i el coneixement humà per així descobrir el com, el quan, l'on, amb el que i el perquè del crim. Aquestes preguntes serveixen per identificar i proporcionar informació del presumpte criminal, per explicar els motius i sobretot per reconstruir el crim des de l'inici fins a l'escenificació.
6. Victimologia: És l'estudi científic de les víctimes. La investigació va més enllà del criminal. La victimologia estudia a les persones afectades i a altres sectors no necessàriament delictius com els accidents.

7. Penologia: És l'estudi de la reacció social, envers les persones o conductes perilloses i antisocials. També estudia la reacció religiosa, moral, extra legal i jurídica.

La criminologia també col·labora, apart de les vessants més científiques esmentades anteriorment, amb unes disciplines de caràcter jurídic que desenvolupen un rol de gran rellevància en la resolució final del crim i en la pena sentenciada a l'autor dels fets. És per aquest motiu que col·labora àmpliament amb les disciplines exposades a continuació:

1. El Dret Penal

Aquest s'encarrega de la interpretació i l'anàlisi teòric del delictes, l'estudi de la presa de decisions, els pressupostos processals i les vies jurídiques del delictes.

El principal objectiu de la col·laboració de la criminologia amb el dret penal és per la resolució dels conflictes socials. El dret descriu les conductes o els actes criminals per defensar a la societat d'aquests atacs. És una prevenció general per a la societat que els solucionen a través d'una pena aplicable pels autors del delictes. La criminologia té la mateixa finalitat, no obstant, aplica mètodes diferents. La criminologia estudia aquests fets antisocials del delinqüent tot observant els factors que influeixen de una manera directa i indirecta. Es fa un estudi sistemàtic de la perillositat del subjecte que permet un diagnòstic i un pronòstic de la personalitat del criminal i de la seva teràpia de resocialització.

2. El Dret Processal Penal

El Dret Processal Penal és un instrument utilitzat per l'Estat i pels ciutadans per la lluita contra la criminalitat. Aquest té una gran relació amb la criminologia ja que una investiga un cop ja s'ha comès el crim i l'altre actua a mode de prevenció.

3. La Política Criminal

La Política Criminal és una ciència que exposa les estratègies, tàctiques i mitjans de sanció social per aconseguir un control màxim del delictes. Hi ha una altra part de la Política Criminal que és la pràctica que s'encarrega de la relació amb l'Estat i la llei. Dirigeix el control del delictes, la conducta, les sancions i les penes, les mesures de correcció, de seguretat i de les multes.

La relació entra la política criminal i la criminologia es que la criminologia li proporciona la matèria prima (l'estudi de les causes) a la política criminal de manera que aquesta pugui comprendre el funcionament de la criminalitat per poder dur a terme l'estructuració de les estratègies, les tàctiques o mètodes per obtenir un control del delictes.

4. El Dret Penitenciari

És un conjunt de normes jurídiques destinades a regular les penes i mesures de seguretat. Es centra amb el tractament (la reeducació i la re socialització) del delinqüent.

5. La Criminalística

La Criminalística utilitza tècniques per detectar infraccions penals, oferir les proves corresponents e identificar els seus autors. És una ciència molt complexa que tracta la investigació processal penal i que s'encarrega als aspectes materials o físics del delictes i de l'autor/s. La criminalística doncs, proporciona un bon material a través de les causes o la gènesi , els seus efectes, les víctimes, el seu control i la seva solució que pot ser penal o no. Aquesta disciplina aclareix els fets i identifica als autors.

Quin és el rol del criminòleg?

Els criminòlegs han d'adoptar uns certs comportaments pel desenvolupament correcte del cas. Són els següents:

1. **D'observador:** ha de ser una persona externa i imparcial.
2. **Teòric:** explica els successos tal i com han passat.
3. **Ideòleg:** argumenta a favor o en contra de l'estat de les coses i formula propostes de com hauria d'haver estat en la realitat.
4. **Pràctic:** contribueix a com hauria de ser segons la seva concepció.
5. **Analitzador:** ha d'analitzar els diversos comportaments dels afectats i del delinqüent.

Els criminòlegs han d'adoptar una actitud de defensa social tot contribuint contra la lluita de la criminalitat. Aquests també, han de ser conscients de tots els riscos i dels límits a l'hora de la investigació, han de mantenir una posició de control de la situació en tot moment.

Les principals funcions del criminòleg:

1. **En l'àmbit policial:** els criminòlegs han de col·laborar amb les forces nacionals i amb els Cossos de Seguretat de l'Estat. Entre tots estableixen unes normes bàsiques pel bon desenvolupament del cas. Ha d'haver-hi una coordinació on cada especialista realitzi la seva tasca amb unes pautes estipulades per no perdre ni mal interpretar informació de gran transcendència.
2. **En l'àmbit penitenciari:** És important separar la funció del jurista criminòleg en dos. El jurista és aquell que s'encarrega d'estudiar les penes i d'analitzar el perquè i el com s'aplica en cada cas. Mentre que el criminòleg és qui estudia la informació penal, processal i penitenciària de l'intern realitzant la seva valoració criminològica tot proposant un diagnòstic que posteriorment acabarà essent un tractament. Aquest diagnòstic i tractament serà informat a les autoritats fiscals i al Ministeri de Justícia.
3. **En l'àmbit d'atenció a la víctima:** El criminòleg ha d'estar capacitat per atendre a la víctima, és una part fonamental per a la resolució del conflicte ja que la víctima és clau per la reproducció i anàlisi dels fets. El criminòleg també ha de seguir una detallada atenció mèdica a la víctima en qüestió. Aquest diagnòstic

serà de gran utilitat no només per a la víctima sinó també per a la prevenció de noves victimitzacions. S'ha d'elaborar unes estratègies de prevenció victimatològiques.

4. En l'àmbit d'atenció a la víctima: La implicació del criminòleg en aquest àmbit es clau per a la investigació. Ha de subministrar al jutge uns coneixements i una informació detallada sobre els fets, la personalitat de l'autor, els factors influents i el tipus de condemna aplicable al delinqüent.

5. En l'àmbit de la seguretat i de la investigació privada: En aquest àmbit tota la informació criminològica s'ha de portar pels gerents de les empreses privades ja que tota activitat paral·lela o coneixement posterior o de intermediaris ha de ser transmès als caps de l'empresa. És una investigació com una altra i no per això no ha de seguir tots els passos i reglaments estipulats.

6. En l'àmbit de la Política Criminal: Qualsevol estudi portat a terme per titulats en criminologia ha de permetre la elaboració de estratègies *politicocriminals* de prevenció del delicte. Aquestes estratègies sorgeixen al fer una prèvia investigació científica criminològica. És només a través d'aquest procés que és possible la aplicació de les estratègies més adequades a cada societat i a cada moment.

Analitzant la Víctima I

Què és la Victimologia?

La victimologia té moltes definicions possibles, però es podria definir com una ciència centrada en l'estudi de la víctima i de tots els factors que l'envolten. Aquesta ciència és troba apart de la criminologia. És una ciència basada en la investigació i l'estudi de la persona afectada a causa d'un delinqüent o assassí que ha demostrat una conducta antisocial. La victimologia s'encarrega d'analitzar aquesta conducta gràcies a l'ajuda proporcionada per la víctima.

La paraula víctima prové del llatí i significa “*persona o animal sacrificat o que es destina al sacrifici*”.

Si busquem aquesta paraula en diversos diccionaris trobem una infinitat de definicions com “*aquella persona que es sacrifica voluntàriament, o persona que pateix per les seves pròpies faltes o també persona enganyada..*”. Així doncs, acceptant que té múltiples definicions, ho podem definir com el subjecte que pateix uns danys per culpa pròpia, aliena o per causa fortuïta.

Ara bé, hem de tenir en compte que es pot arribar a ser víctima sense crim: això suposa una víctima sense una conducta delictiva. Trobem tres casos de víctimes:

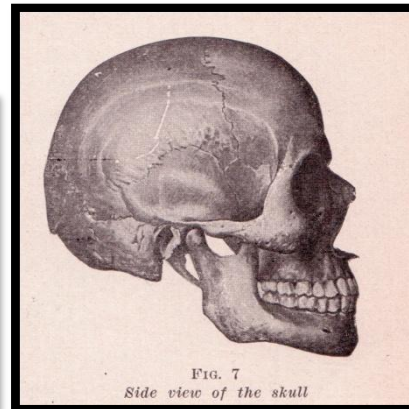
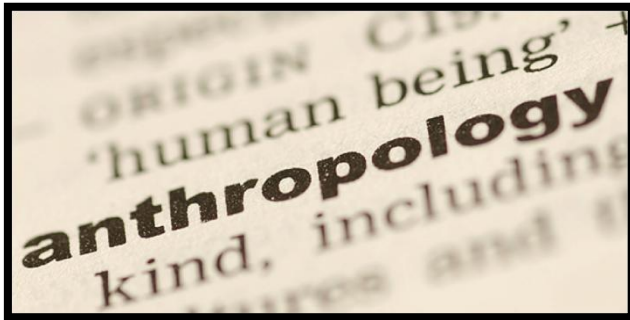
- I. Víctimes per causes naturals: Són aquelles persones que es converteixen en víctimes sense la intervenció humana. És el cas dels desastres naturals o l'acció animal.
- II. Autovíctimització: on la víctima és la pròpia víctima.
- III. Victimització: produïda per una conducta danyosa per l'afectat però que no es consideren antisocials. Per exemple, els jugadors de sumo quan es donen cops i patates, es considera inclús un esport nacional i totalment legal.

Sovint associem la paraula víctima amb aquella persona que ha mort, però la realitat n'és una altra, ja que també és o son víctima aquells familiars o amics que es queden, ja que en moltes ocasions les víctimes que més sofreixen no son necessàriament les més exposades a la tragèdia, sinó les exposades psíquicament. Les ferides físiques cicatritzen al llarg dels anys, però les anomenades seqüeles perduren en la ment d'aquestes víctimes.

Analizant a la Víctima II

Què és la Antropologia Forense?

A partir d'un crani o d'un fragment de ròtula, la ciència antropològica forense es capaç de descobrir la edat, el gènere i la ètnia d'una persona, la manera en que aquesta va morir, si va ser assassinada i, en ocasions, qui va ser l'assassí. Aquesta ciència és clau en el procés d'investigació criminal ja que proporciona una informació de vital importància per a la més precisa resolució del cas.

L'antropologia es pot dividir en:

1. Antropologia Física o antropobiologia: és la que estudia l'evolució i la variabilitat del gènere humà i la seva relació amb el medi ambient.
2. Antropologia Cultural: que a la vegada es divideix en:
 - Arqueologia: estudi de la cultura mitjançant els restes materials.
 - Etnologia: estudi de les diverses manifestacions de la cultura.
 - Lingüística: estudi dels llenguatges com a mitjans de comunicació cultural.

L'antropologia Criminal la podríem definir com "l'estudi de les característiques físiques i mentals particulars als autors de crims i delictes" o bé també "com la ciència que estudia els caràcters específics i distintius del home".

A continuació es exposat el procés des de que intervenen els antropòlegs en l'escena del crim fins a la resolució d'aquest:

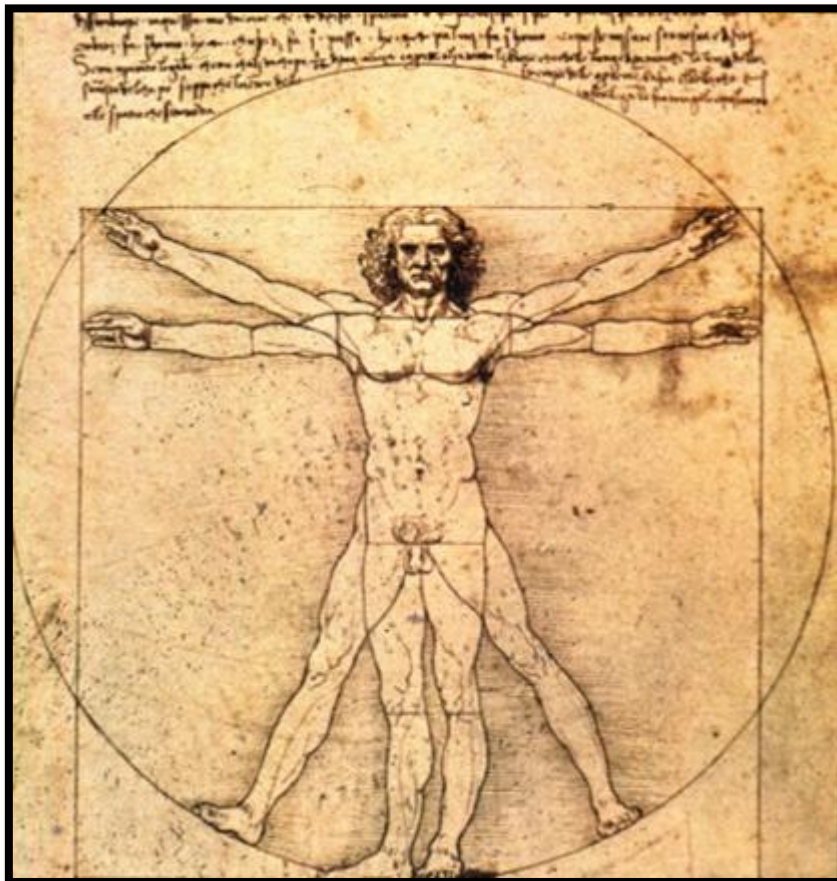
1. La investigació de l'escena del crim: on es recullen les restes d'ossos, la major quantitat d'evidències possibles. En aquesta etapa l'investigador haurà de determinar si les restes són humanes o animals, les causes de la mort i identificar els paràmetres que caracteritzen el sexe, l'edat, l'estatura in els ancestres.

2. L'anàlisi de les restes en el laboratori: On s'haurà d'apuntar la data, el nombre de treballadors i els seus respectius noms i l'hora d'iniciació i de finalització de l'anàlisi de l'esquelet.

3. L'Informe final: On han s'han d'incloure els passos següent:

- Preparar un informe complet de tots els procediments i resultats.
- Incloure un breu resum de les conclusions.
- Firmar el document amb la data inclosa.

En els casos que no es puguin identificar les restes, totes les proves s'han de conservar durant un període de temps raonable, de cinc a deu anys màxim.

L'Origen i les tendències al llarg dels segles

La criminologia teòrica va néixer a finals del segle XIX a Itàlia a l'Escola Positiva italiana. L'autor de més rellevància i representatiu de la criminologia és Marco *Lombroso*. La seva teoria del delinqüent nat marca un inici en la història de la criminologia. Defensava que el delinqüent no es fa sinó que neix. Encara hi així, la criminologia és una ciència que ha existit des del principi dels nostres temps.

Molts criminòlegs defensen que aquesta ciència ja existia des del primer moment en que el rei Salomó va decidir partir un nen en dues meitats per així acabar amb la disputa entre les dues dones que lluitaven per tenir-lo. Salomó estudiava la motivació criminal i la posava a prova.

A la China antiga, rondant el segle (XIII a. De C), hi havia tècniques i mètodes que consistien en observar i analitzar els canvis facials del cadàver. Anotaven les maneres de com moria la víctima i en l'estat en que es trobava.

Els romans però, varen ser en realitat els iniciadors de l'estudi detallat de la recerca del delinqüent. El segon rei de Roma en el segle VII a. De C., exigia l'estudi de les dones que morien embarracades per conèixer les causes de la mort, varen ser els prototips de les primeres autòpsies.

Com he esmentat anteriorment *Lombroso* va marcar un inici en l'estudi dels assassins.

Biografia i Estudi de l'autor

Ezechia Marco lombroso va néixer a Verona el 6 de novembre de 1835 i va morir a Turín el 19 d'octubre de 1909.

Era conegut sota el pseudònim de Cesare Lombroso. Va ser metge i criminòleg italià representant del positivisme criminòleg, també anomenada la *Nuova Scuola**.

Lombroso defensava que les causes de la criminalitat estan condicionades amb la forma i les causes físiques i biològiques. Són purament de factor genètic i innat. Lombroso va establir que els delinqüents que cometien delictes greus tenien tares genètiques com:

Protuberàncies en el front

Pòmuls sortits i Ulls inflats

Protuberàncies en el crani

Gran desenvolupament facial i maxil·lar

Insensibilitat i falta de moral

Gran capacitat d'improvisació

Gran impulsivitat

Segons Lombroso el criminal es pot diferenciar d'una persona normal gràcies a aquests trets tan característiques que es poden distingir amb una ràpida observació. Lombroso fa una tipologia de l'assassí.

TIPOLOGÍA LOMBROSIANA

En "*El Hombre Delincuente*" de Lombroso

Lombroso estableix aquesta tipologia:

El Delinqüent epilèptic

Aquest pateix d'epilèpsia i comet el crim a causa d'aquesta malaltia. Són normalment delictes violents i sempre utilitzen una arma blanca. El principal tret diferenciador d'aquest tipus de criminals és el lloc del crim i les reiterades vegades que utilitzen l'arma blanca.

El Delinqüent habitual

És el tipus de persona que observa una part de la vida delictiva fins arribar a tenir una vida permanent de personalitat criminal. La causa principal de la seva conducta és la social i cultural, l'educació rebuda a casa, l'entorn familiar, el barri, la classe social...

El Delinqüent boig

És aquell que en el delicte manifesta la seva anomalia mental, la seva individualitat psíquica anormal. Són típics els alcohòlics, els histèrics...

El Delinqüent boig-moral

Està en un estat psicopatològic que impedeix o pertorba la conducta normal des del punt de vista moral. És imputable.

El Delinqüent Nat

És la persona que està determinada a cometre delictes per causes hereditàries. Lombroso es basa en que la constitució biològica afecta en la conducta i és inevitable pel delinqüent. Aquests presenten trets com la protuberància en el front, els pòmuls marcats, la barbeta sortida i els llavis partits. És imputable.

El Delinqüent ocasional

Es tracta d'un delinqüent primari, poc perillós, és la classe de delinqüents que poden frenar els seus impulsos. No té defectes psicològics però a vegades no pot refrenar els seus impulsos i acaben convertint-se en habituals. És imputable. El delinqüent ocasional es pot classificar en :

Pseudocriminal

És ocasional, no és un criminal, les circumstàncies fan que cometi el delicte.

Criminaloide

És la persona que esta començant a delinquir per l'afecta que causa l'entorn i l'ambient en ell/a.

Delinqüent passional

Aquell que no és conscient dels esdeveniments, el delicte anul·la la seva capacitat moral, la sana i normal consciència de les atrocitats comeses. Per determinar la seva imputabilitat o inimputabilitat es requereix un exhaustiu estudi i anàlisi del perfil psicològic.

El Delinqüent Professional

És el que participa regularment i està endinsat com a vida normal en una cultura criminal perfeccionada **dotada** de coneixements portats a la pràctica amb suma perfecció. És imputable.

Gràcies a aquest estudi de “Cesare Lombroso” es va despertar un nou interès, la Criminologia, centrada en l'estudi del subjecte antisocial. Una ciència que, segles després, exerceix un paper de gran importància tan des del punt de vista científic com mediàtic.

E- Investigació Criminalística

Mesures Preventives contra el crim

La criminologia no hauria de tenir una fita únicament nacional o estatal, sinó un objectiu comú entre tots els països: la cultura de la pau. On les lleis no es reeixissin per les marcades i estipulades pel país, sinó per unes lleis de la criminalitat mundials on tot criminal i delinqüent sigui tractat i jutjat amb les mateixes penes segons el crim comés i el grau de psicopatia del mateix. Si tots els països col·laboressin en disminuir l'elevat i ascendent percentatge de criminalitat es podria fer un gir de 180 en respecte a aquest assumpte que tan concerneix a la gran majoria de governs.

Amb una xarxa de criminalitat mundial es podria frenar la criminalitat organitzada, així com les famoses agrupacions ideològiques de caire més radical. Una prevenció de la violència a escala global posaria punt i final a un dels problemes més greus del segle XXI: el terrorisme.

Aquest concepte de contribució mundial sovint es confon amb una hegemonia mundial, ja que òbviament hi ha regions i països amb una major riquesa, però la criminologia no es basa en això, ni en les riqueses ni en els béns, sinó en la eradicació i prevenció d'aquesta criminalitat creixent tot tallant les desigualtats entre països tan exagerades e inhumanes.

Hem de posar sota lupa el concepte de desigualtat econòmica, social i cultural que tan caracteritza el nostre món actual. Ja que son aquestes diferències que fan un auge en la criminalitat, perquè en el fons tot humà busca l'aprovació del pròxim, el confort d'una llar, d'una família i d'un treball que permeti una mínima posició social. I sense aquestes quatre claus bàsiques per una vida amb dignitat un pot fer el que calgui per aconseguir-ho, encara que sigui trepitjant el benestar dels altres per obtenir-ne un de propi.

Recerca i Investigació

HISTÒRIA I ANÀLISIS DE CASOS REALS

Miro el telediari i ja no m'horroritzo davant la quantitat de crims, homicides, parricides, fratricides, suïcidis i assassinats en sèrie que son comesos cada any. I em pregunto, com m'he pogut tornar insensible a tals barbaritats?

La resposta rau en la fina línia que tantes vegades es solapa entre la realitat i la ficció.

Que ha fet la societat per tenir ciutadans d'aquest caire?

En les properes pàgines del treball es centra la part d'investigació del criminal. Durant aquests passats mesos he estat recopilant informació sobre els casos de més rellevància i els que han causat més enrenou en la nostra societat. Entre ells figuren el cas de la matança a Colorado, Denver aquest passat juliol i el cas de Noruega, Breivik que ara ja farà un any i d'altres successos que bé no han acabat en tragèdies però que s'han d'examinar amb la mateixa complexitat. ja que com molts criminòlegs de gran renom com José Cabrera diuen “*es mejor prevenir que curar*”.

Així que ara m'endinso en les ments d'aquests delinqüents que exposen tenir uns motius ben clars i coherents per cometre tals atrocitats. També esmentaré el rol de la societat dintre d'aquest àmbit, ja que som tots qui contribuïm en la formació d'aquests delinqüents i segurament sonarà aliè a molta gent però si, som la societat mateixa qui els impulsa i qui a la mateixa vegada els pot frenar.

PRIMER CAS

L'assassí de Noruega

Tot va començar un mes de juliol al centre d'Oslo. Un terrorista nacional va provocar una potent explosió en un dels edificis cèntrics de la capital Noruega, zona on es concentren la major part dels edificis governamentals. Minuts després de l'explosió, l'edifici del govern va quedar totalment danyat, com molts testimonis van dir que *"Semblava una zona de guerra"*. La policia ràpidament va acordonar la zona evacuant tots els edificis que es situaven fins a cinc illes de distància. Van haver deu morts.

Després d'aquesta actuació Anders Breivik, autor dels fets, es va dirigir cap a un campament d'estiu vestit amb uniforme policial per cometre un dels pitjors atacs a tirs de la història. Va matar al voltant de 80 joves, més de la meitat no arribava a la majoria d'edat.

La part de més magnitud va ocórrer en aquest campament, situat a la tranquil·la illa d'Utøya, a 35km del nord-oest de la capital. Allà s'estaven celebrant uns campaments juvenils del Partit Laborista. Anders Breivik va començar a obrir foc on només estava una petita part de les víctimes. Quan la gent va començar a sentir els trets i van veure a un policia uniformat van córrer cap a Breivik per demanar auxili.

Com una campista de 15 anys, Elisa, va dir d'haver sentit molts trets. Després però, va veure a un agent policial i va pensar que estava segura. En uns instants va començar a veure a vaires persones mortes pels trets just davant d'ella. *"Vaig veure a molta gent morta"* va relatar Elise, *"Primer va començar a matar la gent de l'illa, però després va obrir foc a la gent que estava a l'aigua"*. Molta gent va morir ofegada mentre intentaven escapar dels tirotejos de la illa.

Més tard, quan les autoritats ja van arribar al lloc dels fets, van descobrir diversos explosius desactivats i cap tipus de resistència de l'assassí, qui es va entregar en qüestió de minuts. La policia però, va arribar en 47 minuts degut a la distància de l'illa amb la capital, fet que va desencadenar fortes crítiques degut a la tardança dels cossos policials en actuar.

Ambdós atacs estaven ben coordinats. En un principi, un suposat comunicat de un grup islamista, va anunciar ser els autors dels fets. No obstant, més tard, aquest mateix grup qui s'havia proclamat l'autor, va negar els fets. Allà va ser quan la policia Noruega va sospitar de grups antisistemes nacionals, el que també seria denegat més tard.

L'assassí, Anders breivik, detingut a la illa d'Utøya, es va titllar ràpidament com nacionalista i fonamentalista cristià. Es va declarar enemic de la societat multicultural i va esmentar, en la primera investigació policial, que el que havia fet era cruel però necessari. Que els joves que va assassinar a l'illa no eren nens innocents, sinó activistes per al multi culturalisme.

SEGON CAS

Matança a Colorado

El cas que exposo a continuació va succeir a la ciutat de Denver, EUA aquest darrer estiu.

Dotze persones van morir i 71 van resultar ferides en un tiroteig a l'estrena del film de "Batman".

És un cas que de seguida em va cridar l'atenció per la meticulosa preparació de l'assassí i de la similitud amb el malvat personatge del film. L'autor dels fets és James Eagan Holmes de 24 anys. Era un estudiant de doctorat en neurociència que va abandonar els estudis uns mesos abans de l'atemptat.

Es tracta del més greu incident d'aquest tipus passat als Estats Units des de la massacre de Virginia Tech el 2007, en què van morir 33 persones.

Al moment de ser detingut per la policia sense cap tipus de resistència aquest va desvelar que tenia un arsenal d'armes i d'explosius a casa seva. També va esmentar que "jo sóc el jòquer, el vilà de la saga de Batman.

Però el començament de l'atemptat o millor dit l'intent d'un altre s'ha d'ubicar unes hores abans tot just quan Holmes es dirigia al centre dels fets.

El rellotge marcava la mitjanit quan una música Heavy va començar a sonar a la casa de l'assassí. Les queixes dels veïns van fer arribar a la policia. Aquests al veure que el pany estava obert no van gosar entrar i van cridar que es baixes la música. Això segurament els hi va salvar la vida ja que els explosius estaven configurats perquè explotessin quan algú entres a la casa.

Des del mes de maig que Holmes havia estat acumulant un arsenal armamentístic. Va comprar per Internet 6000 projectils, una escopeta Remington amb 300 cartutxos, un fusell automàtic, més de 100 projectils per efectuar 50 trets en un minut i una quantitat esgrafiadora més d'armes de gran potència que són utilitzades únicament en conflictes bèl·lics de gran magnitud.

Un altre fet que em crida molt l'atenció d'aquest individu és l'indumentària que va utilitzar durant la matança. Va passar desapercebut ja que molts fans de la saga anaven vestits en acord als personatges preferits de la pel·lícula. Això va provocar encara més confusió quan aquest va entrar a la sala ja que molts espectadors no el varen distingir i el so produït per l'escopeta que portava es barrejaven amb els efectes especials de la pel·lícula.

En declaracions a la cadena ABC un testimoni de la sala va explicar que al començament es van escoltar el que semblaven ser "petards", així molta gent es va confondre amb els afectes especials. Declaracions semblants son les d'una parella de

germans ubicats a la sala del costat que revelaven que durant el film es van quedar impressionats amb la qualitat de so.

Com aquests testimonis, molts també relaten que al principi van creure que els trets formaven part del so de la pel·lícula, pel fet de coincidir amb una escena de molta acció, fins que van començar a sentir cridar a la gent i van veure un home amb una màscara de gas posada.

La supervivent Spenser Sherman va assegurar veure com es dispersava "gas lacrimogen" per les sortides d'emergència. *"Vaig creure que era part de la pel·lícula, com una broma divertida, que passaria aviat. Però clarament no ho era".*

Al principi la gent estava estesa al terra al sentir els primers trets, després Holmes va seguir disparant i va fer una pausa per recarregar l'arma. Molta gent va aprofitar aquell moment per sortir corrent de la sala. Un altra testimoni, Jennifer va testificar tot dient a la premsa *"Va disparar una mica més. I després d'això, hi va haver una pausa. Alguna gent va dir que estava recarregant, no sé. En aquest moment el meu xicot va dir 'aquest és el moment, hem de marxar, hem de sortir del teatre ja'"*

Més tard ja a la sortida del cinema hi havia un equip complet de policies, bombers, ambulàncies i premsa que s'amuntonaven a les portes del complex per ajudar i identificar a l'autor dels fets. Aquest va ser detingut sense resistència i va ser portat a comissaria.

Acte commemoratiu a les portes del cinema de la ciutat de Denver.

FITXA TÈCNICA

PERFIL PSIQUIÀTRIC

CAS 1: Anders Behring Breivik

Al moment d'endinsar-me a la part més pràctica o d'investigació d'aquesta cas, prèviament he hagut de recercar informació sobre el rerefons d'aquest individu. Des de la seva trajectòria personal, passant per la acadèmica fins a la familiar. Per trobar aquesta informació, que a vegades pot ser confusa degut a que moltes fonts es precipiten en donar un diagnòstic, m'he pogut informat correctament gràcies a la diversitat de informes, blocs, entrevistes a psiquiatres de renom i, també, gràcies a les famoses pàgines web dels informatius més coneguts internacionalment on les notícies son el més transparents possibles com la CNN, la BBC, France 24 i Fox news.

Així que disposant d'unes bones eines he començat l'anàlisi psiquiàtric d'Anders Breivik. Abans però, m'agradaria deixar ben explicats alguns conceptes que, degut al mal ús d'aquests, els associem erròniament.

- Psicòpates: *persones que no tenen la zona de la culpa, de la vergonya desenvolupada. No obstant, tenen altres qualitats privilegiades, però degut a aquesta manca de culpa, empatia, els fa altament perillosos per a la societat.*
- Paranoia: *és un terme psiquiàtric que descriu un estat de salut mental caracteritzat per la presència de deliris.*

Anders Breivik, fanàtic per la dreta radical, es considera a si mateix un activista polític segons les seves declaracions. Reclama la mateixa atenció que obtenen els terroristes islàmics quan es produeixen atemptats, o com les bandes locals o els grups extremistes com l'ETA.

Es veuen clarament unes ànsies per manifestar el seu pensament a través de les xarxes socials. Una pàgina web de Breivik, i segurament la més freqüentada, és la Ordre dels Cavallers Templers “2083 A European Declaration of Independence” fundada al 2008. Allà ell mostra la seva ideologia extrema i radical juntament amb els seus seguidors qui la difonen. Vol acabar amb la possible islamització d'Europa i amb la immigració del seu país i, posteriorment, de la resta del continent. Culpa a aquesta raça i a aquests moviments migratoris de la decadència europea i d'una futura invasió. També en fa un ús ben personal d'aquesta pàgina web, ja que penja imatges seves vestit en diferents uniformes de grups dretans i militars. Fins i tot en un dels seus vestits es pot llegir a la part de l'ombro “Caçador de marxistes” i “traïdor multicultural, caça permesa”.

Aquesta necessitat de difondre els seus pensaments és un indicador ben clar de les persones amb psicopaties, ja que aquests necessiten recopilar injustícies que creuen que hi ha en el món tot fent un moviment per eradicar-les.

El problema aquí també rau en els seguidors d'aquests grups fanàtics. Molts d'aquests fans troben el suport que els manca i, a més, els hi aclareixen els dubtes més transcendents tot posant fi als seus problemes quotidians. Ho fan tot justificant-se amb que la culpa recau en "aquelles persones (en aquest cas els islamistes e immigrants) que fan que la teva vida sigui d'aquesta manera" i quan aquests s'eliminin trobaràs la satisfacció que no tens en la teva vida actual. Encara que sigui a través del sacrifici de la vida mateixa.

Molts d'aquests fanàtics prometen, als altres, un món millor quan les seves ideologies siguin portades a la pràctica. Aquesta gent necessita sentir-se realitzada d'una manera o una altra, ja que amb ells mateixos no s'hi senten i tenen un buit que els impulsa a trobar aquesta clau a la vida que els hi obrirà les portes a un món millor.

La vida de Breivik ha estat sempre un pèl solitària i revolucionària. Mai va acabar el col·legi ni té títols acadèmics. Va fracassar en varies intencions de muntar un negoci. Per aquest motiu va haver de tornar a viure amb la seva mare durant sis anys. Vivia del que va guanyar venent diplomes universitaris falsificats des del 2003 fins el 2006 on va guanyar mig millor d'euros.

El pare d'aquest va explicar en el diari anglès "*the Guardian*" que els serveis socials van recomanar que Breivik deixés de viure amb la mare perquè aquesta era "emocionalment incapaç" de fer-se càrrec d'un nen. Malgrat els avisos dels psicòlegs dels serveis socials Breivik es va quedar amb la mare. El pare va perdre el contacte amb el seu fill degut al seu caràcter i conducta rebel que agafà durant els seus anys d'adolescència.

Aquesta marcada inestabilitat familiar va passar factura en la ment d'Anders. Una simple separació o pèrdua de contacte amb un dels pares pot ser un detonant per a conductes conflictives i antisocials.

Aquesta falta de conducta social va fer que preparar l'atac sigues com un joc on les persones fossin simples peons en un taulell ple de victòria i satisfacció. Breivik va planificar mitja estratègia des de casa sa mare a Oslo i l'altre meitat en una casa de camp llogada, on restà un any. Segons les seves declaracions, va arribar a passar-se setze hores diàries jugant als videojocs de guerres "*World of Warcraft*" i "*Call of Duty*". Ho va fer per poder practicar tirs abans de la gran mascara.

Aquesta meticulositat a l'hora de preparar-se per l'atac, ja ens indica una ment ordenada i tediosa. En la seva pàgina web on tenia un espai pel seu "*Manifiesto de 1500 pàgines*", anava descrivint que feia, quan ho feia, que menjava, quins programes d'ordinador utilitzava, que llegia... Entre les seves lectures preferides constava una de "*Sobre la libertad*" de John Stuart Mill i una de "*Orwell; Levitán*" de Hobbes.

És curiosa la relació entre aquests llibres i el sentiment individualista de Breivik. Aquests agafa un rol de missioner per acabar amb les injustícies del món (l'eradicació de la cultura islàmica i el fre de la immigració).

En el llibre de “*Sobre la llibertat*” de Stuart Mill, es posa en debat tan la responsabilitat de l'individu com els límits de llibertat i la responsabilitats que correspon a la societat en conjunt. El tema que Mill exposa és a la vegada confús, ja que no sabem fins a quin punt un és lliure de fer el que un creu. També fa referència a que poden haver accions beneficioses per un mateix però que, a la vegada, perjudiquin a altres individus de la nostra societat i, per tant, no han de ser permissibles. Perquè si son permissibles, l'individu que les realitza esta atacant a la llibertat d'aquells qui poden ser afectats per les seves decisions.

Malgrat aquesta doble interpretació filosòfica del llibre, sembla que Breivik s'hagi agafat la part on es parla únicament de la responsabilitat de l'individu. Ja que si un individu veu una injustícia i creu (com Breivik n'està segur que hi és) que perjudica greument a la societat, aquest té dret a eradicar-la. El que no se'n adona Breivik és que per vetllar pels seus drets individuals tot fent justícia a la seva manera acaba amb el dels altres. Com Mill esmenta; “la llibertat de l'individu s'acaba quan comença la llibertat dels altres”.

Aquestes personalitats egoistes com la de Breivik no passen desapercibudes. Son persones autoritàries i individualistes, cosa que els deixa amb un grup molt reduït o inexistent d'amics. Es creuen superior a la resta i veuen als altres com aprenents i desconexedors de la veritat. Veritat que rau en les seves ideologies extremistes.

Un exemple de radicalisme, exposat en el seu bloc, és el comentari que fa sobre la magnitud de la massacre que cometrà. Comença dient; “ La Segona Guerra mundial semblarà un picnic comparada amb la carnisseria que s'acosta”. Amb aquestes dues línees ja podem apreciar la manca d'empatia i sensibilitat. Com ja he dit anteriorment, aquest tipus de persones son fredes i calculadores, no els importa els mitjans utilitzats per tal d'acomplir l'objectiu.

Tenen la sensació de que han d'acabar amb les injustícies i que han d'obrar esplèndidament en el món. No poden ser menys que ningú, i pretenen donar-nos una lliçó. No escolten el seu entorn, SON incapaços d'escoltar-lo. Pateixen d'una personalitat paranoide que els impedeix tenir els mateixos sentiments que la resta. Busquen sempre els valors negatius de la gent i de les coses, els defectes i les crítiques. Per ells pensar d'aquesta manera els tranquil·litza, senten que estan en control de la situació, de la seva vida i la dels altres. És un simple mecanisme tranquil·litzador.

No se'n adonen d'aquesta paranoia, mai n'arriben a ser conscients. És més, aquesta paranoia s'agreuja al pas del temps degut a que, cada vegada més, ells mateixos van confirmant la seva negativitat de tot el que els envolta. Perquè per buscar la part negativa i les injustícies del món només cal obrir la televisió o llegir el diari. Es recreen en aquest tipus de notícies tot confirmant-se interiorment que ells tenen la clau per acabar-les. I les acaben posant en practica les seves creences.

Al arribar a la conclusió del cas, m'arriba l'hora de decidir si aquest individu, és o no víctima d'aquesta malaltia. Aquesta conclusió es posarà amb relació amb la veritable condemna i resolució de cas de Breivik, ja que aquesta recerca s'ha fet alhora però paral·lelament de la condemna real. Abans però, de continuar amb la sentència, m'agradaria deixar clar dos conceptes trivials per entendre la condemna:

- **Boig:** *una persona que ha perdut l'ús de la raó i la seva orientació personal. En els processos penals, la defensa de la bogeria es quan l'acusat afirma que no és responsable dels seus actes degut a problemes de salut mental.*
- **Criminal:** *qui ha procurat o comés un crim intencionadament.*

Des d'un principi, llegint, recercant i classificant informació, no vaig vacil·lar en la opinió que aquest individu era pacient d'una malaltia mental. Més entrada la recerca em vaig començar a adonar que molts criminals cometen crims semblants sense haver de ser malats mentals.

Malauradament, des d'un inici he estat temptada a pensar que, darrere un acte terrorista, sigui quin sigui l'objectiu final, hi ha d'haver, per força, una persona amb l'autoestima molt baixa o inexistent, una ment freda i calculadora, una rigidesa extrema del pensament. Tot plegat, detonants que farien a l'individu immune als sentiments de pena, dolor o compassió aliena. I probablement ho he volgut veure així des del principi de la recerca, ja que he intentat justificar a l'assassí de tenir un rerefons difícils, de viure situacions inadequades des de l' infància, d'ajuntar-se amb companyies no adequades, de pertànyer a grups incitadors i perjudicials...

Per què en el fons no volem acceptar que hi ha ments pertorbades, no volem tenir aquest sentiment enguixador que darrere d'un acte terrorista o criminal hi ha subjectes "normals" psicològicament, que distingeixen entre el bé i el mal i el blanc i el negre, però amb unes ambicions desproporcionades, o simplement una marcada absència de valors morals.

Així que, no havent trobat motius suficients per justificar aquesta psicopatia evident per mi des d'un inici, em veig amb l'obligació d'estar d'acord amb la sentència imputada aquest darrer agost pels tribunals de Oslo.

La sentència de Breivik va portar moltes controvèrsies des d'un principi, ja que hi havia qui eren partidaris de que patia d'una malaltia i que, per tant, havia de ser traslladat a un psiquiàtric. Però el que més va sobtar als agents del cas va ser la declaració del propi terrorista, qui afirmà que era l'únic autor dels fets i que es trobava en perfectes condicions quan el va cometre. Ho va fer plorant d'emoció i fent el típic gest de radicalisme neonazi. També va remarcar, que si se li presentés una altra vegada la oportunitat no dubtaria en portar-ho a terme de nou.

Durant la sentència es va mantenir fidel a les seves ideologies extremistes, aquestes semblaven tenir prou pes per justificar els fets, ja que deia que havia actuat en defensa pròpia i que tota acció seva estava justificada.

Aquesta reflexió, m'ha portat a pensar que és un subjecte en perfectes condicions mentals, però amb un radicalisme portat als límits dels extrems. Així que si el dubte inicial era la seva salut mental, va demostrar suficientment durant les declaracions del passat 24 d'agost que d'innocent en tenia ben poc.

Breivik ha estat sentenciat a 21 anys de presó revisibles en 10 anys. Podran ser allargats si és considerat un element perillós per a la societat, o excusats si la seva conducta progressa notablement.

FITXA TÈCNICA

PERFIL PSIQUIÀTRIC

CAS 1: James Holmes

Després d'unes setmanes des de l'incident es va procedir al judici on es va sentenciar que Holmes patia d'una malaltia mental. Holmes es va mostrar desconcertat durant tot el judici. Els seus advocats van demanar que necessitaven més temps per analitzar i profunditzar en la malaltia de Holmes ja que encara no en podien determinar la naturalesa. També van treure a la llum que Holmes havia demanat ajuda psiquiàtrica unes sis setmanes abans de l'actuació.

El judici final on es determinarà la pena de Holmes encara està pendent ja que s'està analitzant la naturalesa d'aquesta malaltia que pateix i el grau de psicopatia.

És un cas que ha deixat desconcertada a la majoria de la població dels Estats Units i que ha reobert el debat sobre la política d'armes privades.

“James Holmes durant el judici. Va mantenir una actitud de desconcert durant tot el procés i l'única resposta va ser un tímid “si” quan se li va preguntar si l'acusació de l'incident era vertadera”

SIMILITUDS ENTRE AMBDÓS CASOS

L'assassí de Denver

L'assassí de Noruega

Home de raça blanca i jove	Home de raça blanca i jove
Rerefons familiar difícil	Ambient familiar inestable des dels cinc anys
Actuació en solitari	Actuació en solitari
Neurocientífic	Molt calculador i altament intel·ligent
Aïllat des de feia anys de qualsevol relació social, cap contacte amb la societat	Vivia sol i des de finals d'adolescència no mantenia cap tipus de relació amb ningú
Incondicional de l' Israel i del sionisme	Incondicional de l' Israel, del sionisme i d'extrema dreta. Seguidor de la política de Hitler en la recerca de la raça ària
Fanàtic de les armes	Fanàtic de les armes i explosius
Fanàtic dels videojocs violents	Fanàtic dels videojocs violents entre d'ells el famós <i>"Duty of Call"</i>
Va realitzar el seu atac amb la indumentària pròpia de la pel·lícula de Batman. Volia posar-se en la pell del protagonista del film, acte que va confondre a la gent pensant que era un espectacle més de la pel·lícula.	Va realitzar el seu atac uniformat d'agent policial per confondre als joves i així poder dur a terme la seva mascara més fàcilment.

CONCLUSIONS

Apreciem amb aquesta taula unes marcades similituds entre ambdós assassins.

Observem que els dos són homes de edat semblant i que han realitzat els seus crims en solitari. Són defensors d'idees extremistes que prevalen sobre qualsevol dret humà, no tenen sentit de la moral.

Per la seva actuació els podem com a individus freds i calculadors. Són individus amb un gran potencial intel·lectual que els ha permès actuar en solitari sense passar per alt cap detall a l'hora de planificar el crim.

Ambdós es van entrenar durant un cert període de temps a través dels videojocs i de visitar pàgines webs sobre explosius i compra d'armes on-line.

Van realitzar les mascaretes amb una indumentària que els donava un cert temps abans no saltaren les alarmes.

El fet més destacable és la determinació dels dos subjectes per complir amb el seu objectiu malgrat ser conscients que serien condemnats i que segurament passarien tota una vida a la presó i en el cas de James Holmes d'EE.UU probablement condemnat a mort.

Anders Breivik

James Holmes

I. Acte Sospitós

Arrest en un altre cinema

Al cap d'uns dies d'aquest incident en el complex de cines de Denver, un home d'uns 37 anys va ser detingut en un cine d'Ohio amb munició carregada. Estava assentat una mitja hora abans del film de la "*película el murciélag*" Scott A. Smith no va dir res al moment de ser detingut per un agent de seguretat que va trobar a l'home en unes circumstàncies sospitoses. Smith es va negar a donar cap tipus d'explicacions. Més Tard el seu advocat va revelar que portava una pistola per simple protecció. El seu judici està en espera.

Ens trobem amb un individu actuant en solitari, home de mitjana edat tot apuntant a un possible atemptat similar i influenciat per l'incident als cines de Denver.

II. Acte Sospitós

Intent d'atemptat a les illes Balears

El passat dia cinc d'octubre es detén a José Manuel Morales a Palma de Mallorca.

José Manuel és un jove de 23 anys universitari de les Illes Balears va ser detingut per pretendre atemptar en la Universitat de les Illes Balears (UIB) amb 140kg d'explosiu.

Tot va començar fa uns cinc mesos quan la policia cibernètica va detectar comentaris a favor de la matança de Columbine al 1999 on dos joves van matar a trets a una desena de companys d'universitat. Durant aquest període els agents es van encarregar de controlar aquest possible perfil perillós que anava deixant comentaris en el seu bloc i en la xarxa de Facebook. La intervenció definitiva de la policia va ser al desmantellar la seva compra per Internet de 140kg d'explosius altament perillosos.

El jove mostrava, en la seva pàgina Web, la seva posició a favor tot idolatrant als individus de la matança de Columbine. En el seu bloc també incloïa seccions on mostrava el seu gust per les armes, pels explosius, per la seva indumentària i inclús sobre el seu aïllament social. José Morales va començar a projectar els seus sentiments i la seva frustració a través d'escrits personals a la Web i de simpatitzar-se amb la filosofia nazi. Va ser l'únic usuari que en mesos va consultar fins a mitja dotzena de pàgines sobre el "*Mein Kampf*", el llibre autobiogràfic d'Adolf Hitler.

Aquestes característiques com la inestabilitat familiar, el rebuig social i escolar, l'aïllament i la distinció amb els altres companys, són alguns dels trets comuns que presenten els subjectes amb trastorns psicòtics.

Més tard, ja a disposició judicial el jove va reconèixer que els seus escrits i la seva admiració pels dos assassins de Columbine havien estat només per desfogar-se, no perquè ho arribés a portar mai a terme.

El jutge va sentenciar presó provisional pel jove després d'aquesta declaració on negava que les idees manifestades a la pàgina Web arribessin a passar a un pla real.

Conclusió

La biografia de José Morales apunta a un “trastorn antisocial”, es veu clarament, un jove vulnerable víctima d'una societat patològica. Va tenir una infància difícil, marcada pels maltractaments per part paterna i per l'absència del recolzament matern.

Segons diverses fonts de veïns i companys d'institut, ha estat descrit com a un noi solitari, molt intel·ligent i sense amistats.

Al tenir aquesta personalitat tan vulnerable, va poder mal interpretar la informació trobada a Internet, fins el punt que acceptés una matança com solució racional per acabar amb els seus problemes o injustícies antisocials.

Degut al seu potencial caràcter psicòtic, seria convenient realitzar un estudi exhaustiu sobre el seu perfil psicòtic i si pateix alguna patologia o trastorn. En cas que es compleixin aquestes condicions, se li rebaixarà la pena un o dos graus del delictes que se l'imputa.

Ens trobem de nou amb un perfil jove, en solitari, home i antisocial marcat per unes ideologies radicals, en aquest cas la Nazi, i amb uns ídols i models com els assassins de Columbine. Un individu aïllat de les relacions socials i del contacte amb el món real amb un rerefons difícil marcat pels maltractaments i l'aïllament.

Seria precipitat afirmar que aquest subjecte pateix un trastorn de la personalitat i presenta característiques psicòpates, però segons els indicis demostrats i verídics fins el moment esta dintre del quadre de ser víctima de malalties d'aquest caire.

ENTREVISTA

Entrevista realitzada al subinspector i criminòleg de policia, Josep Maria Pujol a de Nou barri a Barcelona el cinc d'octubre de 2012.

Molt bona tarda,

Abans que res m'agradaria donar-li les gràcies per la seva col·laboració i dedicació en ajudar-me a adquirir un nou angle pel meu treball de recerca.

1. Quin és el procediment des de el moment en què es produeix un crim fins a la resolució d'aquest.

Et donaré un exemple d'una baralla al carrer ganivetades a Nou Barri el passat mes de Setembre.

112: s'informa.

En funció del que troben activen les patrulles d'investigació.

Ferit d'arma blanca greu: paisa recerca de testimonis. Aconsegueixen un cognom i amb aquesta identificació es busca el domicili.

Es troba la dona del presumpte autor i confessa que s'avien barallat. També va dir que el seu marit tenia un apodo "el orejas".

Ja tenien identificat només amb aquests quatre passos a l'autor dels fets.

Després van acordonar la zona van buscar per evidències. Com que la víctima no havia mort, es va encarregar el departament d'Investigació del districte. En cas que la víctima mori ja se'n encarrega la Unitat D'Investigació Criminal. I no pot entrar ningú i directament s'activa la Unitat de Policia Científica; no son pròpiament investigadors però són qui ajuden a les investigacions. El que fan és recercar indicis, fotografies, el rerefons de l'individu mentre que l'investigador està

Aquest és un exemple molt clar de com s'identifica al presumpte autor en el cas de un acte delinqüent al carrer amb arma blanca.

2. Quines divisions o departaments de la policia intervenen en la resolució d'un crim?

El problema però, ve amb els homicidis i amb els assassinats.

Els d'investigació són els qui han d'anar en cas de que es produeixi un crim. No obstant, dintre de la policia hi ha sub departaments i nivells:

- 1- **La Unitat d'Investigació del districte** o de la localitat.
- 2- **La Unitat d'investigació Criminal**; a nivell territorial, seria tota Barcelona. I també s'encarreguen de delictes especialitzats. És el que passa amb els homicidis, ja que són especialistes amb aquesta branca. Al ser un delictes molt específic com atracaments de banc o agressions sexuals. Si mor la víctima s'encarrega aquest departament ja que ha estat un homicidi.
- 3- **La Unitat de Policia Científica**; no són pròpiament investigadors, però que ajuden a l'investigador. La policia científica el que fa és recercar vestigis: indicis, imatges, el recorregut que ha fet, empremtes...

A la via pública, però tot es complica. Passa gent i el procediment mai es pot arribar a portar com es faria en un homicidi on allà ningú pot entrar ni canviar l'escena del crim. I es fa la Inspecció òptica tècnica policial *IOTP*, on es recerca tot, encara que no sigui un homicidi la inspecció ocular es farà, perquè no sabem si la víctima que està a l'hospital morirà o no. En canvi quan es al carrer no es pot fer, ja que a la via pública no es té el mateix temps. El procediment no és el mateix si la víctima mor o no.

3. Què passa si la persona que mor no està identificada?

Els de la científica llavors fan la *Microresenya*. On es treuen les empremtes al mort. Quan es dona el cas d'una persona desapareguda, el que es fa és treure l'ADN dels familiars per si la troben es pugui identificar el més ràpid possible.

4. Quina és la diferència entre Homicidi i Assassinat?

En els dos casos es mata a alguna persona, però hi ha els tres agreujants que diferencien l'assassinat que són:

1. L'assassinat és premeditat: penses en matar algú, ho planeges i ho fas.

En canvi en l'homicidi podem distingir dos tipus:

1. L'Homicidi Voluntari: es com a l'assassinat a on mates a una persona volent-ho, amb intencionalitat, però la diferència es que no hi ha premeditació. Un exemple és una baralla on la gent es va posant nerviosa i algú mata a un altre barallant-se per un moment de tensió.

2. L'Homicidi Involuntari: també mates a algú, però no hi ha intencionalitat. Són les imprudències. Un exemple són dos nens jugant amb una escopeta i un mata a l'altre. O quan s'atropella a un vianant perquè no s'ha vist.

Les condemnes baixen segons si és assassinat, homicidi voluntari o involuntari.

5. En cas de que la víctima o el delinqüent sigui estranger, quin és el protocol a seguir?

Hi ha un circuit de comunicacions, que a la vegada ha de respectar una jerarquia a l'hora de resoldre l'assassinat o homicidi. Aquest circuit es divideix en dues fases:

- Les forces de l'estat: Policia Nacional, Guardia Civil, Arxaina, Mossos d'Esquadra i la policia Foral de Navarra.
- Circuits internacionals: Sirene; cossos policials que pertanyen a països de la Unió Europea. I l'Interpool; qualsevol policia del món que cooperi amb la Interpool.

Per fer una petició a un cos internacional en cas de que l'assassí o la víctima sigui estranger, s'ha de seguir un procés abans que sens doni la informació. És un procés llarg però que en casos excepcionals, on la intervenció ha de ser el més ràpida, es pot arribar a aconseguir dades i informació de les policies internacionals.

Un exemple que em va passar la setmana passada es que havia de aconseguir un telèfon de romanía. Ho vaig fer a través de la Interpol, però al trucar em van denegar la informació ja que deien que ells no em podien donar la informació directament a mi. En aquests casos, s'ha de fer a través d'un jutge on es demani per escrit la informació necessària. Aquest és un dels inconvenients de les diferències entre països a l'hora de la resolució de casos.

6. Quines mesures preventives contra el crim han donat més efecte?

- Ui, és molt complexa. Depèn del delinqüent.
- En el cas de psicòpates, com el darrer cas de Noruega o el d'Estats Units d'aquest estiu.
- En aquests casos, el primer que vaig aprendre a la carrera de criminologia és que el 10% de la població és psicòpata. Però com detectar això? És molt complexa.
- Ja però, per exemple, en el cas de l'assassí de Noruega, aquest senyor es va passar durant dos anys setze hores diàries jugant al videojoc de "Duty of

Call” on es mata a gent normal pel carrer fins i tot. Amb això no creu que s’agreuja aquesta part psicòpata que anteriorment ha dit que es troba en el 10% de la població?

- Ja però aleshores hauríem de vetar aquest tipus de videojocs, no? Encara que hi hagi gent normal, sense cap rerefons dramàtic ni que es trobi dintre d’aquest 10% psicòtic, no?
- Sóc de les que opino que aquests videojocs i pel·lícules violentes on només s’ensenya sang i fetge i que es recrea la mort violenta de les persones no han de ser gens beneficiosos per cap tipus de persona, incloent a la gent amb un perfil psiquiàtric ordinari. I és més, no es podria demostrar que amb aquestes pel·lícules i jocs violents es pot despertar aquest perfil psicòtic que té el 10% de la població?
- Això no es pot demostrar, perquè d’aquesta manera s’hauria de fer un test psicotècnic que demostrés que el subjecte és o no psicòpata. I si el test estigués equivocat? I si una persona dóna que és psicòpata i té una vida normal, s’hauria d’excloure de la societat? Hauríem de vetar a la gent no anar a veure allò que els hi agrada per molt que no creiem que sigui just o moral?
- Doncs jo crec que sí, perquè ve que es prohibeixen moltes coses que van en contra d’uns drets universals i és de calaix castigar a aquell qui no els compleix. Doncs segurament ens acostumaríem a que aquest tipus de pel·lícules i videojocs que promouen la violència tenen un alt risc de ser influenciables en persones i aquestes acabar amb conductes antisocials com en el cas d’Anders Breivik o de James Holmes.
- Una cosa està clara, i és que s’ha de regular l’accés dels menors a pel·lícules amb escenes violentes i als videojocs, ja que aquests sí que poden ser molt influenciables en un adolescent. Però tampoc es pot permetre vetar una part que representa la llibertat d’expressió. Ja que un escull el que fa, per molt que es tingui un perfil més psicòtic, a no ser que tractem amb esquizofrènic i gent amb malalties mentals severes. Jo no atacaria, per dir-ho d’alguna manera, a la societat. Jo en aquest aspecte crec molt en el perfil personal, una persona escull el que fa. És el factor personal amb l’ambient que creen el monstre final. La societat amb moltes coses no ajuda, però no per això em de culpar i atacar-la.

- D'acord, però m'agradaria exposar un exemple que a mi em va cridar molt l'atenció i que va ser un detonant més que em porta a pensar que la societat a la vegada incita o activa aquest 10%.

El noi de les Illes Balears que tenia planejat fer un atac a la seva universitat per eliminar els seus companys i professors. Les paraules literals del noi van ser “*atemptar contra la societat*” i “*admiro la mascara de l'escola secundària de Columbine*”. S'ha de dir que era un personatge aïllat de la vida social, era estudiant d'informàtica i de jocs, i no tenia relacions d'amics ni gaire contacte familiars. Això no indica que hi ha alguna cosa que estem fent malament i que necessitaria ser canviada urgentment? Perquè cada vegada més, es donen casos d'assassinats a gran escala on el subjecte és home, jove, antisocial i amb una vida social molt limitada o pràcticament inexistent?

- No podem relativitzar, aquesta persona ja demostra que té un perfil psicòtic. I amb el “suport” d'una manera d'aquests jocs, d'aquesta vida reclosa al seu apartament, fa que s'agreugin i que treguin la persona o la malaltia que hi ha a dins. Diguem que això de culpar a la societat és una excusa molt bona per els advocats però el problema el té aquest noi. I si vetem aquest jocs, pel·lícules, conductes ja entrem amb el conflicte de la llibertat d'expressió. Aquest és un problema que tenim els polícies amb la famosa protecció de dades. Per nosaltres és una enrenou, em de fer molts papers per aconseguir informació que pot ser clau en moments on la rapidesa és una gran ajuda.
- Jo trobo que s'ha de protegir les dades exceptuant amb aquelles persones que hagin comés un crim o que siguin presumptes autors.
- Ja, però estem en un estat on la protecció de dades és sobre tots els ciutadans de l'estat. I per nosaltres això ens dificulta i endarrereix molt el procés.

7. Actualment, a Catalunya, es donen casos d'assassins en sèrie?

Molt poquets, jo que sàpiga, des de queestic a Barcelona només se'n ha donat un que és el de la famosa senyora *Remedios*. El que feia aquesta senyora era guanyar-se la confiança de la gent gran i com que tenia adicions al joc i a la beguda necessitava diners, els matava i així els podia robar. Aquest és l'únic cas que jo conec.

8. Aquest 10% de la població que té aquesta patologia ja neix així?

Si, neixen amb aquests trets que caracteritzen la psicopatia. Es poden detectar amb un test psicotècnic. Per exemple, per entrar a la policia has de fer un test d'aquests, és lo primer que et fan fer.

- Podria ser que una persona amb perfils psicòtics volgués ser criminòleg o policia per saber més de la seva persona o també per intentar rectificar i evadir la seva veu interior?
- Uf, doncs es complicat de saber, però ara que ho dius, et donaré un cas que em va xocar molt en aquell moment, ja que es tractava d'un home estava aquí a investigant a la policia i que paral·lelament es va saber que havia matat a la seva dona i que tenia un alt perfil psicòtic. Així que la precisió d'aquest test no es sap si és o no al 100% verídica.

9. Opina que si el delinqüent pateix una malaltia mental ha de tenir una condemna reduïda?

En el codi penal hi ha tres normes bàsiques que són les que configuren la pena:

- **Els accidents:** excedeixen de la pena.
- **Els agravants:** augmenten la pena
- **Els atenuants:** rebaixen la pena

Mira, et donaré un exemple perquè vegis el tipus de condemna que s'aplica a un agressor i la seva recuperació i integració a la societat després de la pena.

És un cas que porto jo des de la sortida d'aquest agressor de presó. Als anys 90 va haver un violador que va cometre un seguit d'agressions durant un llarg període. Es coneix com el violador de la Vall d'Hebron i actualment el veig cada setmana per fer un seguiment de la seva conducta social i posar mesures en cas que les necessiti. Abans però t'he de dir que aquest senyor tenia una condemna de 300 anys i es va quedar amb 20. Això és perquè som un país garantista. Amb les lleis que hi ha aquest senyor ha sortit al cap de 20 anys. Quan ha sortit de presó, la persona de seguiment ha dit que hi ha un alt risc de reincidència. Com que no es pot tornar a tancar perquè sobre paper ell ja ha complert la seva condemna, no se'l pot tornar a tancar. Aleshores, la fiscalia ens emet una ordre de seguiment d'aquesta persona. El tema aquí està, aquest senyor es pregunta perquè ha de tenir un seguiment si ell segons la llei ja ha complert tot el que havia estat penat. I llavors si li donen dues opcions, o bé tenir una parella de policia de per vida vigilant-lo o venir a veurem a la comissaria un cop a la setmana. Ell opta per

venir cada setmana i parlem sobre la seva situació i jo al mateix temps trec informació sobre la seva vida, per on es mou, amb qui es relaciona, que fa...una mica de seguiment.

Aquest és un problema que no té resolts la justícia, que fem amb les persones que ja han complert la pena però que no estan del tot recuperades i hi ha un perill de reincidència.

- I no podria haver lloc on els controlessin i a on es fes un seguiment periòdic de l'assassí o agressor en aquest cas?

Ja, però aquest senyor com tot els altres que ja compleixen la pena ja ha fet la seva feina. No tenen cap obligació en anar a cap lloc periòdicament a fer-se una visita o a veure especialistes si ja han estat 20 anys complint la seva condemna. La llei, en el moment del seu judici ja va establir i sentenciar un "càstig" ja complert i aquesta gent ja no deu res per entendre'ns a la societat. És més, si no vol a la presó no ha de seguir tractaments, són voluntaris.

- A, és a dir, tu estàs mentalment malament i no has de fer cap tipus de tractament? Simplement compleixes la pena i et tornes a reintegrar a la societat després de la pena?

Pot passar. Es que tenim les lleis que tenim i nosaltres no les podem canviar. Per exemple, en aquest senyor se li va oferir la operació de la castració química, però ell es va negar. I amb aquest senyor tinc la sort de que em ve a veure un cop per setmana i xerrem de la seva situació.

- Aquí s'acaba la part de l'entrevista gravada, ja que la informació que em va donar sobre aquest cas en concret era confidencial i no podia sortir de la comissaria sota cap circumstància.
- Acabada l'entrevista vam fer una ruta per la comissaria tot mostrant-me els diferents departaments que intervenen quan es produeix un crim. Finalment, vam concloure la vista amb una última parada als calabossos.

Opinió personal i conclusió de l'entrevista a Josep Maria Pujol subinspector i criminòleg de Barcelona.

Aquesta entrevista m'ha ajudat a veure i a tenir en compte un altre punt de vista. Una nova perspectiva sobre les penes i sobre la cara de l'agressor més que no pas la de la víctima.

Hi ha hagut discrepàncies all llarg de l'entrevista, però que a la vegada aquestes diferències, m'han ajudat a entendre compte que el rol de la societat amb aquests individus no té perquè ser tan radical ni dur com em pensava, ja que en el fons tot som persones i és veritat que s'ha de castigar a aquell qui s'equivoca, però també ajudar-los a reintegrar-se a la societat en lloc de marginar-los ja de per vida.

Una entrevista enriquidora des de molts punts de vista, tan tècnic, com pràctic i amb el suplement d'exemples verídics que m'han ajudat al llarg del treball a tenir diferents angles i a comptar amb més casos i experiències.

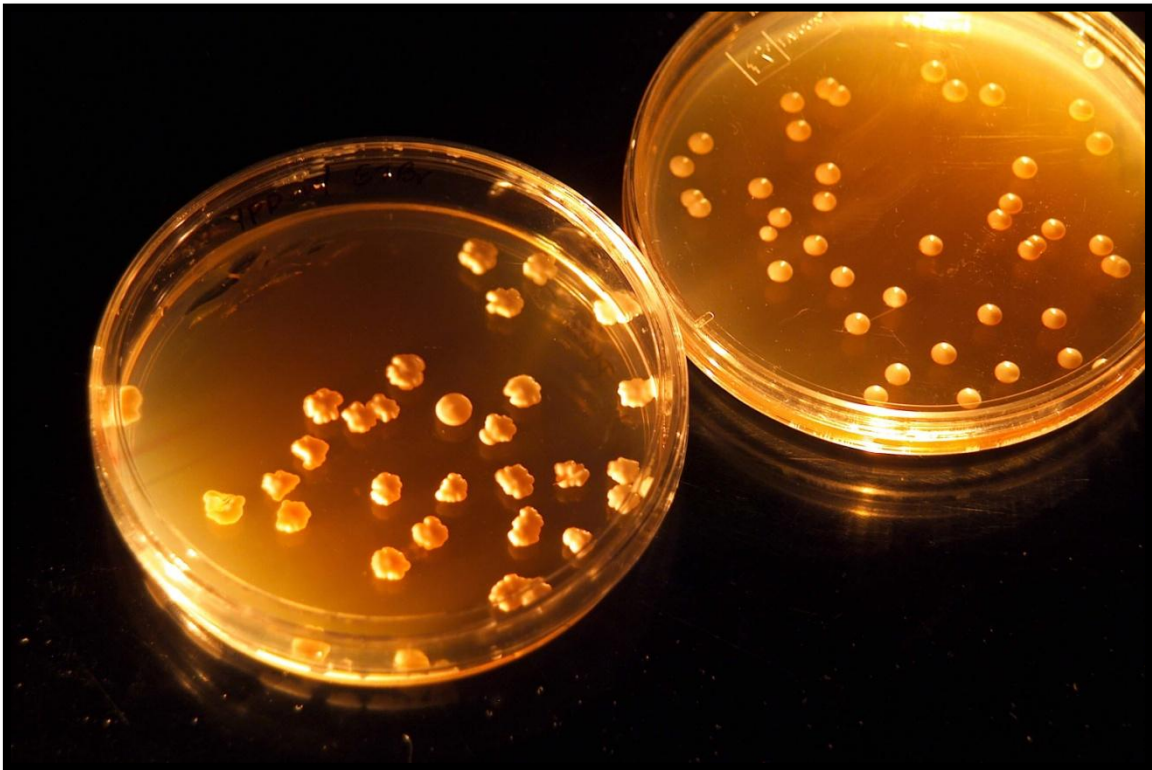
F- Investigació Biològica

Una nova etapa per arribar a comprendre la ment criminal

Fins ara, el meu treball s'ha basat en un àmbit més centrat en la criminologia en si. En les penes i les condemnes, en casos reals analitzats psicòticament, en obtenir una detallada visió sobre el funcionament d'un departament policial i criminalístic i en les mesures preventives des d'un punt de vista judicial.

A partir d'ara, però, em centraré més en la part biològica de la criminologia, vull arribar al perquè hi ha persones que tenen unes mutacions genètiques que els fa més febles a l'hora d'esdevenir assassins. M'agradaria trobar les respostes basades més en la ciència biològica.

És per aquest motiu que començo aquesta part del meu treball amb l'entrevista a la biòloga Gemma Marfany que n'estic segura em donarà un punt de vista innovador i trencador de les idees que tenia fins ara en ment.

ENTREVISTA

Entrevista realitzada a la biòloga genetista Gemma Marfany el dia divuit d'octubre de 2012.

Na Gemma Marfany és professora titular de genètica de la Universitat de Barcelona (UB) i té una àmplia trajectòria científica i acadèmica d'aquesta disciplina (Barcelona, Òxford i Edimburg). Dirigeix un grup d'investigació en genètica molecular humana i ensenya Genètica Molecular i Biotecnologia. És membre de l'institut de Biomedicina (IBUB), consultora de l'observatori de Bioètica i Dret (UB) i assessora externa de la Comissió Nacional per l'ús forense de l'ADN.

Bona tarda.

En primer lloc, agrair-li la seva col·laboració.

A continuació li realitzaré unes preguntes per tal d'adquirir un altre punt de vista, més genètic, per així intentar entendre els components biològics que poden modular la ment criminal.

1. Què pot defensar o demostrar la genètica envers aquest comportament amoral dels assassins?

Primer de tot hauríem de dir que les persones amb patologies psicòtiques no tenen el sentit sobre que és el comportament moral. Per ells és com si no existís la moral social, tenen una moral diferent, pròpia, que preval sobre la global.

En alguns casos està demostrat que hi ha mutacions que faciliten que si una persona ja de per si té un caràcter agressiu, pugui adoptar un comportament criminal.

2. Aleshores doncs, podríem afirmar que és la societat qui els torna criminals, o ells ja són d'aquesta manera?

Els assassins en sèrie ja tenen de per si una tendència genètica i poden o no desenvolupar aquest comportament criminal que els caracteritza, és a dir, hi ha uns components genètics que afavoreixen aquesta conducta. No obstant, si la persona viu en un ambient favorable no te perquè acabar sent un assassí. La genètica està allà d'alguna manera, però no és l'únic component que entra en joc, no és un determinisme absolut.

3. D'aquesta manera, estaria d'acord en que es vetessin o reguessin els jocs que promouen la violència, les pel·lícules on es mostren escenes morboses d'assassinats com a mesura preventiva?

Sincerament, no crec que sigui bo eliminar aquests jocs o vetar certes pel·lícules. El que cal és no controlar el seu abast en certes edats impressionables, en que les connexions neuronals no estan totalment fetes i en que el comportament és immadur i encara molt sensible a l'ambient extern. Per exemple, no crec que sigui pedagògic el contacte amb l'extrema violència en la ficció abans de l'adolescència.

Tampoc hem de pensar que l'agressivitat és un comportament dolent per si. Tot i que aquest terme sol tenir un accent pejoratiu, hem de considerar que l'espècie humana és de natural agressiva, i que aquest tret, ens ha permès evolucionar com a espècie, ens ha permès sobreviure davant d'un ambient molt sovint hostil.

Els humans intentem dominar i doblegar l'ambient per a que ens permeti viure. Però, alhora, som animals socials, hem de viure en petits grups per a tenir més oportunitats de sobreviure. Així, doncs, d'una banda som agressius i de l'altre, som gregaris, per tant, també hem de tenir un comportament solidari. Per a controlar aquesta agressivitat i que no es torni en contra del benefici de l'espècie, hem posat unes normes socials, hem fet pactes de no-agressió (per exemple, als individus més dèbils, com ara infants i vells), on es castiga a aquell qui no les compleix. En una societat, sempre hi ha d'haver un equilibri entre dominància i submissió, entre agressivitat i solidaritat, necessitem de tots dos comportament per tal de sobreviure.

Si s'és agressiu, però dins de les normes acceptades, ho veiem com un comportament normal, o fins i tot, desitjable. Un exemple molt clar són els esports d'elit, tant els que són individuals com els d'equip. Fins i tot, tenim normes en qualsevol joc competitiu, on es tracta de mostrar qui és el millor i qui, per tant, guanya. El jugador vol guanyar costi el que costi, però ha de seguir les normes del joc, o és expulsat. Aquest tipus d'agressivitat en molts esports està normativitzat, ens ensenya a controlar els impulsos i a canalitzar-los en activitats que no posen en perill els altres individus, tot i demostrant que som els més bons, més forts, o els més llestos. Evidentment, també hi ha molta agressivitat ni que sigui fictícia, en els videojocs o en les pel·lícules. I el motiu pel qual hi ha jocs violents és perquè els humans necessitem unes vies per poder canalitzar aquesta agressivitat interior. En l'esport existeixen unes normes que no poden ser violades per cap jugador i qui les incompleixi serà castigat o en aquest cas expulsat del joc. I això s'aprèn i per això considerem que la pràctica de l'esport té també una finalitat pedagògica. La qüestió és que en els jocs virtuals també hi hauria d'haver-hi transmissió de normes de joc. Que no tot s'hi val.

Si traïéssim tots els jocs competitius no seria beneficiós per a la societat degut a que aquesta canalització de l'agressivitat, de la nostra part irracional, de la competitivitat, de demostrar qui és el més fort no es podria arribar a treure mai, i probablement, trobaria maneres de mostrar-se que no són acceptables per a la resta de la societat.

4. Estaria bé afirmar que és aquesta agressivitat la que ens ha permès evolucionar com a espècie i a dominar la resta?

És precisament aquesta part competitiva, agressiva que observem en el comportament animal que ens ha permès situar-nos on estem actualment. Necessitem ser competitius per millorar, sense aquest tret seriem tots iguals, seriem submisos i necessitem líders que ens manin. Som una espècie dèbil físicament, són la intel·ligència, l'estratègia, la capacitat d'aprendre i de flexibilitzar la conducta davant les circumstàncies, agressius cap a l'exterior del grup i solidaris cap a l'interior del grup, la que ens ha permès sobreviure.

5. Si partim de la base que hi ha unes normes de la societat en general, perquè ells es veuen "obligats" a anar en contra d'aquestes i a imposar les seves?

La societat, és a dir nosaltres, ens autoregulem entre tots. Des de ben petits aprenem a diferenciar allò que està mal fet i allò que és correcte, sempre segons les normes de la societat on estem. Ens ho ensenyen i ho aprenem ràpidament, integrant-nos en la societat. Les persones que ja de per si tenen components genètics mutats i presenten una predisposició a un comportament no social o amoral, si no tenen un recolzament des de ben petits, un ambient agradable, familiar, educatiu, serà més difícil que s'arribin mai a autocontrolar-se.

6. En el cas que un assassí psicòtic sortís en llibertat, opines que seria correcte que es reintegrés en la societat?

No, no em sembla correcte, perquè crec que un psicòpata mai es recupera del tot. La presó no intenta regenerar comportament, sinó castigar un comportament. A més, les raons genètiques i psicològiques que rauen a la base del seu comportament psicòtic continuen essent-hi. En general, els criminals en sèrie alliberats reincideixen, volen complir amb el seu objectiu, és més, no els importa morir per tal d'aconseguir-lo. No tenen por de res i això és el que els fa altament perillosos. Alguns països tenen cossos militars d'elit i membres dels serveis secrets que tenen llicència per matar aquests individus altament perillosos per a la societat. No és que estigui d'acord amb aquesta opció, tampoc. Em sembla

que l'opció més civilitzada és tenir-los allunyats de per vida de la societat, atès que no saben viure en ella ni seguir les seves normes.

Bé, això és tot. Moltes gràcies per la seva col·laboració.

Es finalitza l'entrevista.

Es pot predir el comportament criminal a través de la genètica?

“El carácter de un hombre es su destino” Heraclitus

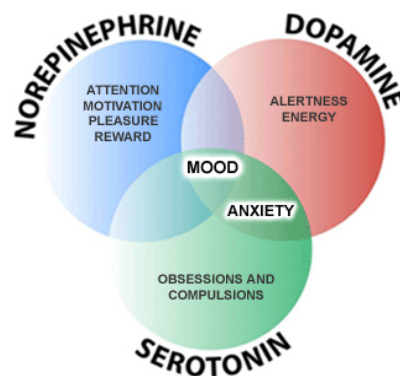
Estudis recents han demostrat que en aspectes genètics d'agressivitat i de comportament criminal intervenen diversos factors a considerar.

Monoamina Oxidasa-A (MAO-A) és un enzim que catalitza la oxidació dels monoamins. Aquest ha estat identificat com el regulador de diversos processos neuroquímics com la norepinefrina, la serotonina i la dopamina que reflecteixen el comportament.

Hi ha una correlació entre aquests tres neurotransmissors; la dopamina és pel sistema d'apropament o activació de la recerca, ja sigui de coses noves o innovadores. La serotonina és pel sistema de la inhibició de la conducta, de la sensibilitat al dany. I finalment, la norepinefrina per a l'enfrontament i la fugida.

Els nivells de MAO-A, que és l'enzim encarregat de destruir la serotonina, la dopamina i la norepinefrina, es troba en nivells molt baixos en individus antisocials i en buscadors de sensacions.

Un defecte en el gen MAO-A desencadena a una versió més curta del gen i amb menys expressió de l'enzim. Enzim que està relacionat amb nivells més alts de norepinefrina i serotonina degut a que aquests neurotransmissors no es poden trencar a la cèl·lula postsinàptica. Alts nivells de norepinefrina i serotonina combinats amb maltractament porta a individus amb molta ansietat, agitació, agressivitat i comportament antisocial.

Una imatge on es mostren els tres neurotransmissors que amb l'enzim defectuós o més curt de MAO es produeix un augment d'aquests neurotransmissors.

Aquets trastorns de la conducta causats per el gen més curt MAO, també es conegut com “el gen guerrer”, ja que s’associa amb un augment del comportament criminal.

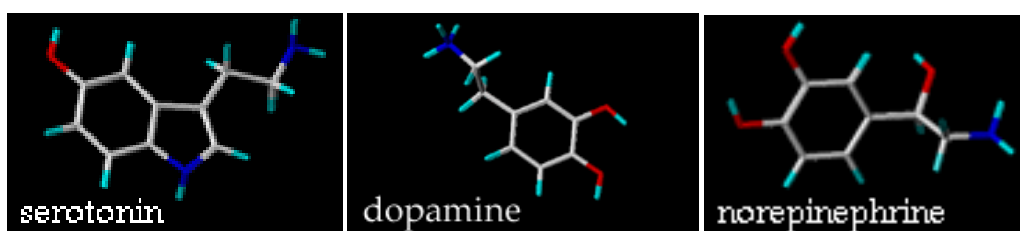
Diversos estudis han utilitzat animals com a models per demostrar la correlació entre alts nivells de norepinefrina, de serotonina amb un augment de la agressivitat quan l’enzim MAO-A es troba inhibit.

Altres experiments han argumentat que individus amb una activitat baixa de l’enzim MAO-A demostren un augment més ràpid de l’agressivitat. També han demostrat que el trastorn de conducta a causa de l’enzim MAO-A és degut a maltractaments. Perquè nivells baixos de MAO-A resulta en nivells baixos d’enzims que controlen els impulsos i les emocions i que porten a un comportament conflictiu.

Aquests estudis han comprovat que l’ambient té un rol de gran importància que pot o no augmentar les conseqüències de l’enzim deficient. Perquè l’agressivitat i el comportament antisocial són multidimensionals, és a dir, tractant només l’enzim deficient no serveix per curar a l’individu.

Encara que existeixi actualment medicació en forma d’inhibidors de MAO-A, aquest medicament és més adequat per depressió i per a trastorns morals en lloc de per conductes antisocials.

Mesures preventives contra els abusos o teràpia on es treballés el factor social i la interacció amb altres individus seria una millor tractament per apaivagar aquest comportament agressiu relacionat amb l’enzim MAO-A.

Comportament Criminal excusable genèticament?

Hume's Fork: *Either our actions are determined, in which case we are not responsible for them, or they are the result of random events, in which case we are not responsible for them.*

Oxford Dictionary of Philosophy

O bé les nostres accions estan determinades, en aquest cas no en som responsables, o bé en són el resultat d'esdeveniments fortuïts, en el cas que tampoc en som responsables.

El comportament canvia degut a una deficiència de l'enzim MAO-A. Això comporta, com ja hem esmentat anteriorment, a un augment de l'agressivitat i del comportament antisocial associat amb a una major possibilitat de l'acte criminal. Hi ha hagut experiments que han demostrat aquesta correlació entre aquest enzim i l'augment de la agressivitat.

Arribats a aquest punt, se'ns presenta un conflicte judicial i moral. Aquest argument entre la relació deficient de MAO-A i el comportament criminal, ha estat utilitzat recentment en judicis on es demanava una reducció de la pena degut a que l'agressor patia una malaltia sense ser-ne conscient.

No obstant, hi ha altres factors que entren en joc a l'hora de formar-se un caràcter criminal i que també s'han de tenir en compte com poden ser els abusos, la malnutrició, el bulling... Un d'ells i el més significat seria una mala infància marcada per abandonament o abusos, factors que poden accentuar el tarannà criminal i agressiu.

El debat està centrat entre la naturalesa dels gens vers la criança de l'individu on el component MAO-A té un paper decisiu. D'aquesta manera, el debat plantejat és el següent: ***Hauria la llei d'acceptar el fet que els gens són els culpables d'aquestes conductes antisocials i, per tant, reduir la pena de l'agressor?***

- EE.UU. l'any 2005 l'assassí Steven Mobley va ser sentenciat a mort als Estats Units encara i presentant un informe on es demostrava que era víctima d'un trastorn genètic.
- Itàlia any 2009, l'assassí Abdelmalek Bayout va presentar l'informe del trastorn genètic a judici i se li va reduir la pena de nou a vuit anys de presó.

Els dos casos van generar moltes disputes on es veia una evident controvèrsia. La qüestió rau en si la disposició genètica ha de ser o no un mitigador a l'hora de sentenciar una condemna.

Hi ha dues posicions molt marcades:

- I. On es defensa que si l'individu no té control sobre la seva pròpia persona no pot ser jutjat com si el tingués. Opinen que si la seva conducta i llibertat es troben condicionades per aquesta mutació genètica, aleshores, no se'ls pot sentenciar com a una persona mentalment saludable que pot respondre perfectament a les seves accions.

- II. La segona posició defensa que tothom és responsable dels seus actes estiguin o no condicionats per una mutació genètica. Perquè són partidaris de que no tenim control sobre els nostres gens però sí sobre els nostres pensaments i accions.

G- Conclusió

Conclusió de la recerca i Opinió Personal

Arribats en aquest punt de la recerca m'agradaria comparar i analitzar l'evolució del meu treball i els canvis de perspectiva que he patit durant el seu procediment.

Primer de tot, és convenient destacar que inicialment vaig enfocar aquest treball des d'un punt de vista més històric i genètic. No obstant, va ser el meu nou interès cap a un camp més interdisciplinari el que m'ha portat a entrellaçar la criminologia amb la justícia i la genètica, ciències i disciplines que han acabat configurant el meu treball.

Els objectius de la recerca han estat diversos, com ara la coneixença de la criminologia en si i el funcionament policial i judicial, que és on he realitzat una entrevista a un criminòleg i subinspector de policia. També he volgut indagar en l'origen de la criminalitat, dels criminals com a víctimes, del paper de la víctima en la resolució criminal, dels mòbils dels delinqüents i l'estudi sobre l'enteniment de la ment criminal.

Per entendre en més profunditat la ment del criminal he analitzat casos reals, he trobat la relació entre ells i he exposat la meva opinió sobre els mòbils de cadascun així com sobre la condemna sentenciada en cada cas.

Gràcies al fet de tractar-ho, a informar-me i a analitzar aquests casos reals, (cas d'Anders Breivik, de James Holmes i d'altres de secundaris) he pogut obtenir una visió més àmplia sobre la matèria que m'ha ajudat a copsar la meva fita final. Una fita que ha sigut la meva dosis de motivació per acabar aquest treball i que s'ha anat construint al llarg de la recerca.

Aquest objectiu ha girat entorn del paper de la genètica en la resolució criminal: en determinar la base de la genètica en els comportaments amorals i també sobre quina és la postura moral que hauria d'adoptar la justícia; en trobar el per què hi ha gent amb predisposicions genètiques i, finalment, en esbrinar com la justícia ha de sentenciar segons el subjecte i el seu rerefons genètic.

Havent finalitzat la meva recerca, ja amb un bagatge més ampli de coneixement criminal i genètic, m'agradaria poder esmentar la meva opinió sobre la relació judicial i genètica. Un bagatge que sota cap circumstància m'anuncio com a coneixedora de la matèria, sinó simplement com a estudiant curiosa i aprenent que espera trobar respostes a les seves preguntes.

Arribats en aquest punt, la meva conclusió es centra en destacar que la relació entre el comportament criminal i la genètica no justifica els actes criminals, simplement els explica, i a més, pot arribar a determinar-ne les circumstàncies, cosa que ens portaria a preveure la possibilitat d'un comportament criminal. Un comportament criminal que és evident a causa dels actes comesos i de la investigació biològica, però que no ha d'estar justificat pel sol fet de tenir un component genètic diferenciador.

És més, si l'individu té un component genètic que el determina com a irresponsable davant dels seus actes, amb més raó no ha de ser mitigada la seva condemna, ja que mai podrà reintegrar-se en la societat igual que ho podria fer una persona mentalment saludable.

Tant si es demostra que el subjecte té o no una predisposició genètica, en cap cas se l'ha de tractar o sentenciar de manera diferent. Una persona que no sigui capaç de respondre als seus actes no és lliure, ja que està lligada i sotmesa als seus impulsos i emocions.

Aquest treball m'ha presentat un debat social i moral interessant, un tema a ser plantejat i debatut. Un debat exposat durant el treball amb els seus pros i contres i del que he tingut el privilegi de tractar amb experts que m'han donat el seu punt de vista. Un debat, però, que hauria de ser plantejat no només per aquells professionals en la matèria, sinó per a tots els ciutadans que volen fer del nostre món i estat un de més just.

Un debat basat en la premissa de si la justícia ha de jutjar o no per igual als psicòtics que als assassins sense predisposició genètica. Una qüestió que posa en dubte si la societat pot o no refrenar l'auge dels crims. I sobretot un dilema que gira al voltant de la qüestió sobre si és o no correcte la reinserció dels criminals en la societat.

Són aquests els motius que em porten a esmentar que no ha estat un treball amb una única fita, sinó tot un conjunt d'objectius que s'han anat configurant i que m'han fet arribar a una conclusió final, lluny d'aquella idea que tenia en ment sobre una criminologia basada en les sèries televisives, en l'anomenat efecte CSI.

Per concloure el meu treball, trobo oportú destacar que aquesta recerca m'ha servit, entre d'altres, per entendre la part "humana" del criminal. Es tracta del fet de mai obviar que és una persona com qualsevol altra, amb una petita diferència genètica que marca una gran distància amb aquells que afortunadament no la tenen.

Un viatge per la ment del criminal que m'ha obert les portes cap al costat més obscur de l'ésser humà.

H- Glossari

Investigació criminalística

Delicte: acció o omissió dolosa imprudent castigada per la llei amb pena més o menys greu.

Denúncia: forma d'iniciar el procés penal. No requereix advocat ni procurador per realitzar-la.

Forense: prové de forum, s'entén com el lloc públic on es fa justícia.

Furt: delicte consistent en, amb ànim de lucre, prendre les coses alienes sense la voluntat del propietari.

Gènesi: l'origen o el principi de les coses. Una successió de fets que condueixen a un resultat.

Hàbil: apte per alguna cosa. Es diuen els dies aptes que actuen els tribunals. És la persona que té la capacitat per realitzar un acte jurídic.

Homicidi: mort donada per una persona a una altra. Delicte comès per qui mata.

Imputat: persona sospitosa de la culpabilitat en la comissió d'un delicte en un procés penal i contra el que es dirigeix la investigació abans d'un delicte.

Incapacitat: falta de capacitat civil originada per causes que restringeixen o modifiquen la facultat d'actuar.

Inculpat: persona contra qui es dirigeix l'acció penal.

Reinserció: procés de nova integració.

Responsabilitat Criminal: deure jurídic de respondre del punible realitzat i de sofrir les seves conseqüències jurídiques. Els autors i els còmplices en són els responsables.

Responsabilitat Civil: obligació de reparar el dany causat per una conducta antijurídica.

Sentència: acte de l'òrgan jurisdiccional que resol totes les qüestions litigioses plantejades per les parts. S'anomena "sentència ferma" a aquella en la que no hi ha recurs.

Terme Legal: és l'espai de temps concedit per la llei.

Investigació Biològica:

ADN: àcid desoxiribonucleic.

Cromosoma: cada una de les molècules de l'ADN. El nucli de les cèl·lules humanes conté 46 cromosomes, ordenats en 23 parells, 22 són autosomes y l'últim parell és l'indicador sexual.

Enzim: Proteïna que posseeix una determinada activitat catalitzadora, és a dir, realitza reaccions químiques dintre de condicions fisiològiques.

Genètica: ciència que estudia l'herència, la informació genètica, és a dir, l'ADN.

Gen: seqüència de l'ADN que codifica per a una informació completa, habitualment, una proteïna concreta.

Mutació: (*del llatí mutare*) significa un canvi de seqüència en l'ADN.

Empremta genètica: actualment aquest terme s'utilitza per a denominar el genotip específic d'un individu.

I- Bibliografia

A Recerca d'Informació

1. “La Vanguardia”: Contra, 5 de maig de 2012. Entrevista a Vicente Garrido, criminòleg.
2. “La Vanguardia”: Secció Internacional, 15 de maig del 2012. “L’assassí de Noruega *Breivik* espera la condemna”.
3. Pàgina de la UIC: http://www.uic.es/es/licenciaturacriminologia?fitxa_basica=55
4. Victimologia: <http://www.fundacionfive.com/>

B Investigació Criminalística

1. Crimen y Castigo, de José Cabrera, col·lecció “*Ensayos 419*”, editorial “*encuentro sociedad*”, pàgines “343”.
2. Dentro del Monstruo, de Robert K. Ressler, col·lecció “*Crímenes reales*”, editorial “*Alba Minus*”, pàgines “282”.
3. Conducta Antisocial, d’Alan E. Kazdin y Gualberto Buela-Casal. Editorial “ediciones pirámides” any 1999.
4. Los Muertos también hablan, de William R. Maples, editorial “*Alba Oscura*”, Traducció per “Fernando Borrajo” “Pàgines “376”.
5. Cos de Tècnics Especialistes, Serveis penitenciaris, Generalitat de Catalunya.
6. http://es.wikipedia.org/wiki/Antonio_Beristain_Ipi%C3%B1a
7. “El País”, Secció Internacional: “*Misterioso asesinato de una familia británica y un francés en los alpes*”. Viernes, 7 septiembre 2012.
8. “La Vanguardia”, Secció Internacional: “*Memoria de otro ataque con máscara*”. Sábado 21 julio de 2012.
9. CNN News

10. El judici de Holmes: ABC Internacional <http://www.abc.es/fotos-internacional/20120730/james-holmes-durante-juicio-1503150292284.html>
11. El judici de Holmes: <http://www.abc.es/fotos-internacional/20120730/james-holmes-durante-juicio-1503150292284.html>
12. Cas de Noruega: Nous Catalans: http://www.nouscatalans.cat/index.php?option=com_contingut&contingut=3536
13. Cas de Noruega: Vídeo del judici. <http://www.324.cat/video/4143750>
14. <http://sp.rian.ru/international/20120824/154785689.html>

C Investigació biològica:

1. <http://www.udel.edu/chem/C465/senior/fall00/GeneticTesting/genetics.htm>
2. <http://neurowiki2012.wikispaces.com/MAO+and+Behavior>
3. <http://www.economist.com/node/21564191>
4. http://desiderata.gisme.eu/programa_contribuciones.php?q=4marfany
5. http://video.nationalgeographic.com/video/animals/mammals-animals/apes/chimp_spear/
6. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16125147>
7. <http://jrc.sagepub.com/content/28/2/227.abstract>
8. <http://www.els.net/WileyCDA/ElsArticle/refId-a0005154.html>
9. <http://www.youtube.com/watch?v=fsAngrBEIZs&feature=related>

10. Genome de Matt Ridley, editorial “4th; fourth state London” any publicació “1999”.
11. El efecto CSI, de Gemma Marfany, editorial “ Edicions UPC”, col·lecció “manuales para la supervivencia científica del siglo XXI”, any publicació “ juliol del 2010”